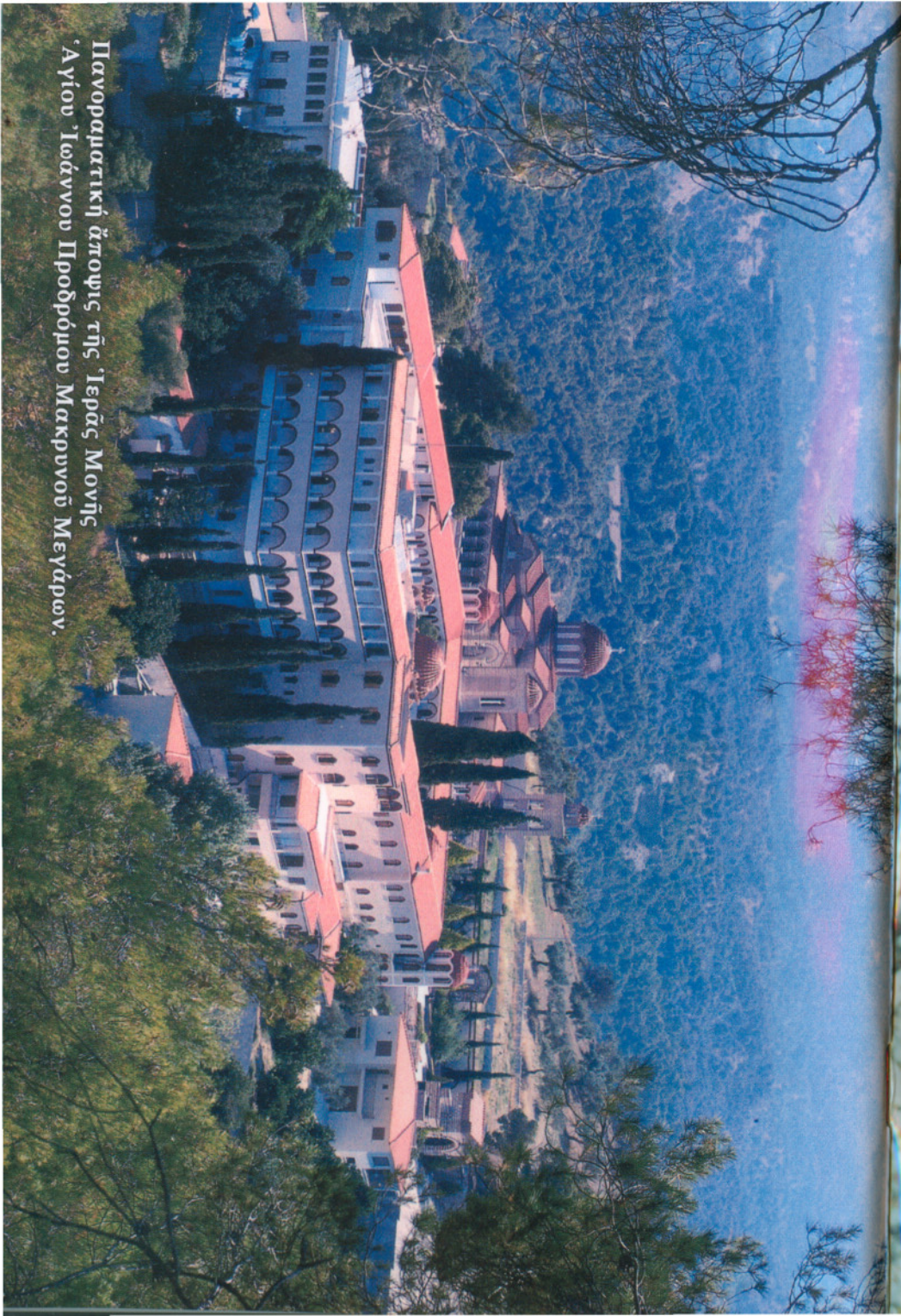

Ο ΠΑΤΗΡ
ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ
(1921-2001)

Ἀποσπασματικά σταχυολογήματα
ἀπὸ τὸ θαυμάσιο ὁμώνυμο
βιβλίο μὲ τίς σοφές ἐμπειρικές
διδασχές καὶ νουθεσίες του.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΟΡΘΟΔΟΣΟΣ ΚΥΨΕΛΗ»

Πανοραματική ἄποψη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς
Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Μακρυνῶν Μετάρων.

Ἐνημερωτικό σημεῖωμα

Κατ' εὐδοκία τοῦ φιλανθρώπου Τριαδικοῦ μας Θεοῦ μᾶς ἐστάλη ἀπό τήν Ἱερά Μονή Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Μακρυνοῦ (Μέγαρα) τό ἀγιοπνευματικό βιβλίον Ο ΠΑΤΗΡ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ.

Ἐδόξασα τόν Θεό καί εὐχαρίστησα τήν Ἱερά Μονή γιά τό ἀνέλπιστο αὐτό δῶρο μέ τόν πατερικό πλοῦτο καί τίς ἐμπειρίες τῆς χάριτος στόν ἀσκητικό, ἐκλεκτό θεράποντα Κυρίου Γέροντα Δαμασκηνό, κτίτορα καί πνευματικό πατέρα τῆς Μονῆς.

Ἡ ἀνάγνωσις αὐτοῦ τοῦ συγχρόνου γεροντικοῦ, μέ τά ἀξιοθαύμαστα βιώματα καί κατορθώματα τοῦ ἐκλεκτοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, τῆς ζώσης πίστεως, τῆς θερμῆς προσευχῆς, τῆς γνησίας ταπεινώσεως καί τῆς καθαρᾶς θυσιαστικῆς ἀγάπης πρὸς Θεόν καί ἀνθρώπους μᾶς ἐδίδαξε, ὠφέλησε καί ἐνίσχυσε τήν ἀσθενῆ μας πίστι.

Θέλοντας, ὅμως, νά ὠφεληθοῦν πνευματικά καί ἄλλες καλοπροαίρετες ψυχές, ζητήσαμε τήν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς πρὸς κυκλοφορία αὐτοῦ τοῦ πρακτικοῦ τεύχους, στό ὁποῖο ἔγινε ἀνθολόγησι ἀπό τόν πλούσιο πνευματικό κῆπο, μέ τίς χαριτωμένες ἐμπειρίες, διδαχές, νουθεσίες καί ὑποθήκες, τοῦ θεοφώτιστου Γέροντος τῶν ἡμερῶν μας π. Δαμασκηνοῦ.

Στά χέρια σας, ἀγαπητοί, ἔχετε ἓνα ἀσφαλῆ πνευματικό ἐγχειρίδιο πού ἀκολουθεῖ πιστά τήν εὐαγγελική, ἀποστολική, πατερική καί ἐκκλησιαστική γραμ-

μή, τήν ὁποία ἐβίωνε ἐφ' ὄρου ζωῆς ὁ καλός ποιμήν καί ἐργάτης τῆς κατά Χριστόν ἀρετῆς καί τελειότητος πατήρ Δαμασκηνός. Ἄς μελετηθοῦν μέ εὐλάβεια, προσοχή καί προσευχή τά θεόσοφα μαθήματά του πρὸς δόξαν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τιμῆ τοῦ νέου φωστῆρος τῆς Ἐκκλησίας μας Γέροντος Δαμασκηνοῦ καί ψυχική μας προκοπή.

Μετά Θεόν ἐκφράζομε τίς θερμές εὐχαριστίες μας στόν ἀξιομακάριστο ὄσιο Γέροντα Δαμασκηνό καί στήν σεβαστή Γερόντισσα τῆς Μονῆς Ἑγουμένη Μακρίνα, γιά τήν τιμή καί εὐλογία πού, παρ' ἀξία, ἐπεφύλαξαν στήν ταπεινή ἐκδοτική διακονία τῆς Ὁρθοδόξου Κυψέλης.

* * *

Σημείωσις ἐκδότου

Τό τεῦχος αὐτό ἀποτελεῖ πνευματική ἐλεημοσύνη τῶν ἐκδόσεων «Ὁρθόδοξος Κυψέλη» πρὸς τόν λαόν τοῦ Θεοῦ καί διανέμεται δωρεάν. Ὅσοι προαιρεῖσθε εὐχεσθε πρὸς εὐαρέστησι τοῦ Κυρίου διά τῆς καλῆς καί κατά Θεόν διακονίας τους.

Πληροφορίες στό τηλ.: 2310212659.

Ο ΠΑΤΗΡ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ (1921-2001)

Ὁ πατήρ Δαμασκηνός ἐγεννήθηκε στήν πόλι τῶν Μεγάρων τήν 2α Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1921.

Οἱ γονεῖς του Ἰωάννης καί Μαρία Κατρακούλη, ἦσαν πιστοί καί ἐνάρετοι. Ἦσαν στολισμένοι μέ τήν ὑποποιοῦ ταπεινώσι, καί ζοῦσαν τήν πατροπαράδοτη εὐσέβεια μέσα στήν Ἐκκλησία μέ ἀνεπιτήδευτη ἀπλότητα... Εἶχαν ἀποκτήσει καί δύο κόρες, τήν Καλλιόπη καί τήν Ἀναστασία.

Κυρίως, ὅμως, καί οἱ δύο διακρίνοντο γιά τήν εὐλάβεια, τόν καθαρό βίο καί τήν σωφροσύνη τους.

Στό ἅγιο βάπτισμα ἔλαβε τό ὄνομα Σπυρίδων.

Ἀπό τήν παιδική του ἡλικία ἔτρεφε ἰδιαίτερη ἀγάπη γιά τόν Χριστό καί γιά τούς «ἐλαχίστους ἀδελφούς» τοῦ Κυρίου. Ἀγωνιζόταν νά αισθανθῆ ζωντανή τήν παρουσία Του, ὅπως ὠμολογοῦσε: «Ὅταν ἤμουν μικρό παιδάκι, προσπαθοῦσα νά βάλω τόν Χριστό μέσα στήν καρδιά μου... Προσπαθοῦσα νά γεμίσω τήν καρδιά μου καί τήν ψυχή μου μέ τήν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, μέ τό πρόσωπο τοῦ Κυρίου!».

Ἀπό τήν μικρή του ἡλικία ὁ Σπυρίδων ἦταν «παιδαριογέρων» καί ἐφιλοσοφοῦσε τήν ζωή. Ἐγαλουχήθηκε μέ τά νόματα τῆς πίστεως ὄχι μόνο ἀπό τό οἰκογενειακό του περιβάλλον, ἀλλά καί ἀπό τό σχολεῖο, πού τότε ἦταν καί ἐκπαιδευτήριό εὐσεβείας... Ὡς μαθητής

του δημοτικού σχολείου ήταν φιλόπονος, έξυπνότατος, επιμελής, και ή επίδοσής του στά μαθήματα ήταν άριστη.

Μετά τό Δημοτικό σχολείο, ό Σπυρίδων άναγκάστηκε νά διακόψη τίς σπουδές του και νά στραφή πρός τήν σκληρή άγροτική ζωή, εργαζόμενος σκληρά.

Τά παιδικά και έφηβικά του χρόνια έκύλισαν μέ χειρωνακτική έργασία μέσα στόν ναό τής φύσεως, ένώ ή Θεία Χάρις τόν έσκεπαζε και τόν έτοιμάζε νά εργασθῆ στόν άγρό τής Έκκλησίας.

Στήν πόλι τών Μεγάρων τήν έποχή εκείνη ύπήρχε βαθιά ριζωμένη ή όρθόδοξη παράδοσις, τήν όποία έκαλλιεργοϋσαν σεμνοί και παραδοσιακοί ιερείς, στήν πνευματική καθοδήγησι τών όποίων κατέφυγε ό Σπυρίδων.

Άργότερα έλεγε ό πατήρ Δαμασκηνός: «Τά χαρίσματα του Άγίου Πνεύματος αρχίζουν νά ένεργοϋν εις τόν άνθρωπον, μόλις γίνη ή πρώτη γνωριμία του μέ τόν Χριστόν, κατόπιν βεβαίως σκληρών άγώνων».

* «Όταν έγνώρισα τόν Θεόν, ένόμιζα πώς δέν έπατοϋσα στήν γῆ, πώς εύρισκόμουν στόν οϋρανό. Μόλις Τόν άγάπησα θερμά, ό κόσμος εξαφανίστηκε· και έλεγα: “Θεέ μου, Σ’ άγαπῶ! Σ’ άγαπῶ! Σ’ άγαπῶ!” Περπατοϋσα μέ ξυλωμένα παπούτσια μόνο και μόνο για τόν Χριστό».

* «Όταν άγαπᾶς τόν Θεό, δέν αισθάνεσαι οϋδεμίαν άνάγκη και οϋδένα φόβο. Στά πρώτα χρόνια που έγνώρισα τόν Χριστό, μου ειχε φύγει ό φόβος παντελῶς. Σκεφθῆτε, έπήγαινα για δουλειά και έκοιμόμουν νύκτες στά δάση, ένώ δίπλα μου ύπήρχαν όπλοφόροι μέ μαχαίρια. Τήν δουλειά μου έγώ... Θεία συνομιλία! Αυτό τό λέω, γιατί ήταν τής Θείας Χάριτος! Όταν έχης τήν Θεία Χάρι, άγκαλιάζεις τά πάντα· άκόμη και τούς έγκληματίες!».

* «Όταν έγνώρισα τόν Κύριον, δέν ήθελα κανένα άλλο φίλο. Ήθελα νά μένω κατά μόνας μαζί Του. Οϋδενός τήν φιλιάν επιθυμοϋσα, παρά μόνον του Χριστου. Όταν ήμουν μόνος, ειχα νά συζητήσω τά δικά μου μέ τόν Θεόν και δέν ήθελα κανένα. Όμως, κατόπιν ό Κύριος μᾶς συνέδεσε μέ τούς δικούς Του ανθρώπους και μᾶς έχάρισε τό μεγάλο δῶρο τής έν Χριστῶ φιλίας. Και θυμάμαι, τά πρώτα χρόνια, μόλις έγνωρίζαμε κάποιον άνθρωπο του Θεού, γινόμασταν άμέσως ένα μαζί του!»...

* «Επιθυμῶ νά όμιλῶ στόν Θεόν μέ λαχτάρα, μέ άγαπητική προσευχή. Νά άγαπῶ θεολογικῶς και νά θεολογῶ άγαπητικῶς».

* * *

Στήν στρατεία του Χριστου και τής πατρίδος

Μετά τά δύσκολα χρόνια τής Κατοχῆς ό νεαρός Σπυρίδων εκλήθη νά εκτελέση τίς στρατιωτικές του υποχρεώσεις. Κατετάγη στό πυροβολικό σῶμα στρατου, και ή θητεία του συνέπεσε μέ τούς χαλεπούς καιρούς του άδελφοκτόνου σπαραγμοϋ. Κατά τίς δύσκολες εκείνες περιστάσεις, ύπηρετήσε τήν πατρίδα επί σαράντα τρεις μήνες, σέ διάφορα συντάγματα του πεδινου πυροβολικου και έλαβε μέρος σέ επικίνδυνες άποστολές, από τίς όποιες πολλές φορές διασώθηκε θαυματουργικῶς. Άνῆκε στήν κλάσι έπιστρατεύσεως του 1942.

Κατά τήν διάρκεια τής στρατιωτικῆς του θητείας, ό Σπυρίδων διετήρησε άδιάπτωτο τό αγωνιστικό του φρόνημα. Τό πρόσωπο του Κυριου ύπήρξε πάντοτε ό άξων τής ζωῆς του· και ή δόξα του Θεου τό τέλος όλων τών προσπαθειών του. Ή προσευχή ήταν τό πρώ-

τιστο μέλημά του, καί ἡ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἀποτελοῦσε τήν τρυφή τῆς ψυχῆς του.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ εἶχε κατακυριεύσει ὅλην του τήν ὑπαρξή. Διαρκῶς ἦταν προσηλωμένος, μέ ὅλον τόν νοῦ καί τήν καρδιά του, στήν Θεία συνομιλία.

Σέ ἐπιστολή του (13-3-49) ἀπό τό Γράμμα ἔγραφε: «...*Πρέπει νά πιστεύωμε ἀκράδαντα πῶς, ὅταν προσευχώμεθα, δέν κάνομε τίποτε ἄλλο παρά μόνο συνομιλία μέ τόν Χριστό!....*».

Σέ ἐπιστολή του (3-5-49) γράφει: «...*Ὅλα νά σβήσουν, ὅλα μαῦρα νά γίνουν! Ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς μας θά εἶναι κοντά μας, δέν φοβόμαστε ἀπό τίποτε. Ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ δέν ἤμπορεῖ νά μᾶς κόψη κανείς. Οὔτε ὁ θάνατος!....*».

Πολλά θαυμάσια ἐγνώρισε ὁ Σπυρίδων στήν στρατιωτική του ζωή. Τό θαυμασιώτερο, ὅμως, ἦταν ὅτι κατώρθωσε, μέ τή Χάρι τοῦ Θεοῦ, νά παραμείνη ἀκέραιος μέσα στούς ποικίλους κινδύνους τῶν πειρασμῶν τῶν στρατοπέδων.

Ὅταν ἀποσοβήθηκε κάθε κίνδυνος γιά τήν πατρίδα, ὁ Σπυρίδων ἀπολύθηκε στίς 5-12-1949 καί ἦταν ἐλεύθερος νά ἀφιερωθῆ στόν Θεό. Καί αὐτή ἡ ἀφιέρωσις ἦταν πλέον ὁ μοναδικός του πόθος.

Στήν διακονία τῆς Ἐκκλησίας

Τήν 10η Μαΐου 1950 ἐκάρη μοναχός ἀπό τόν Μητροπολίτη Ἀττικῆς κ. Ἰάκωβο στήν Ἱερά Μονή Φανερωμένης Σαλαμῖνος μετονομασθεῖς Δαμασκηνός.

Τήν Κυριακή 14η Μαΐου 1950, ἑορτή τοῦ Ἁγίου μάρτυρος Ἰσιδώρου εἶχε ὀρισθῆ ἡ ἡμέρα τῆς χειροτονίας του εἰς Διάκονο.

Ἐκτός ἀπό τήν ἐκκλησιαστική του διακονία, ὁ

Διάκονος Δαμασκηνός ἄρχισε νά παρακολουθῆ τά μαθήματα τῆς Δ' Ὀκταταξίου Γυμνασίου γιά νά ὀλοκληρώσῃ τήν μόρφωσί του.

Ἱερεύς τοῦ Ἑψίστου

Τήν Κυριακή τῆς 23ης Νοεμβρίου 1952, ἔλαβε τό χάρισμα τῆς ἱερωσύνης ἀπό τά χέρια τοῦ ἰδίου Μητροπολίτου Ἰακώβου, στόν Μητροπολιτικό ναό Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Μεγάρων.

Τό 1953, ἐκοιμήθη ὁ πατήρ Ἡλίας (Οἰκονομίδης), ὁ φιλομόναχος καί διακριτικός πνευματικός του καί ἐκλήθη ἀμέσως νά συνεχίσῃ τό ἔργο του ὁ πατήρ Δαμασκηνός, ὁ ὁποῖος, σάν πνευματικό του τέκνο, εἶχε τά ἴδια φρονήματα μέ ἐκεῖνον. Τότε ἔλαβε καί τό χάρισμα τῆς πνευματικῆς πατρότητος ἀπό τόν οἰκεῖο Μητροπολίτη καί ἄρχισε νά ἐξομολογῆ καί νά καθοδηγῆ ψυχές.

Πλήθος ἀνθρώπων εὗρηκε στό πρόσωπό του τόν ἀπλανῆ ποδηγέτη καί παρακλήτορα.

Ὁ πατήρ Δαμασκηνός δέν ἐφρόντιζε μόνο γιά τήν καλλιέργεια τῆς ἐνορίας του, ἀλλά ἔδινε τό «παρών» ὅπου τόν ἐκαλοῦσε ἡ Ἐκκλησία.

Ὁ πατήρ Δαμασκηνός ἦταν ἀληθινός Ποιμῆν, ἀκάματος στό ποιμαντικό του ἔργο καί ἄγρυπνος φρουρός τῆς ποιμνῆς του.

Τό 1955 ἀπεφοίτησε ἀπό τό ὀκτατάξιο Γυμνάσιο, ἀφήνοντας πίσω του ἀνεξίτηλα τά ἴχνη τῆς ἐνάρετης ζωῆς του.

Τό ἔτος 1955 εἰσήχθη κατόπιν ἐξετάσεων στήν Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Κατά τήν διάρκεια τῶν σπουδῶν του, ὁ πατήρ Δαμασκηνός εὗρηκε τήν εὐλογημένη εὐκαιρία νά ἐκπλη-

ρώση τό ὄνειρο τῆς ζωῆς του, νά προσκυνήση τούς Ἁγίους Τόπους μαζί μέ τούς καθηγητάς καί συναδέλφους του. Ἀπερίγραπτη ἦταν ἡ συγκίνησις πού τόν κατέλαβε, ὅταν ἀντίκρυσε γιά πρώτη φορά τήν θεοβάδιστη Γῆ. Μέ δάκρυα κατανύξεως καί ρίγη εὐγνωμοσύνης ἐπλησίαζε τά σεπτά προσκυνήματα καί ζοῦσε ἔντονα διά τῆς πίστεως ὅλα τά γεγονότα, τά ὁποῖα διαδραματίσθηκαν ἐκεῖ.

**Ἰδρυτής τῆς Μονῆς
τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Μακρυνοῦ**

«Ὁ μοναχισμός εἶναι μία πηγὴ ἀστείρευτος τῆς Θείας Χάριτος, τῆς Θείας δόξης καί τοῦ ἀγιασμοῦ, καί φθάνει τό ὕψος τοῦ οὐρανοῦ καί τήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ».

(π. Δαμασκηνός)

Αὐτοί ἦσαν οἱ ὀραματισμοί τοῦ πατρός Δαμασκηνοῦ, ὅταν ἄρχισε νά κατευθύνῃ πρὸς τήν μοναχικὴ πολιτεία τίς νέες πού ἐποθοῦσαν τήν ὀλοκληρωτικὴ ἀφιέρωσί τους στόν Χριστό....

Κάποια ἡμέρα, ἀπροσδόκητα, τόν ἐκάλεσε ὁ Σεβασμιώτατος Ἰάκωβος καί τοῦ εἶπε: «Γιατί δέν ιδρύεις ἓνα Μοναστήρι στήν ἐπαρχία μας, ἐφ' ὅσον ἔχεις τόσα πνευματικά παιδιά, πού ποθοῦν τήν μοναχικὴ ζωή»....

Τὴν Κυριακὴ τῆς 10ης Ἰουλίου 1960 ἀνακοινώθηκε ἡ ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως γιά τήν ἀνασύστασι τῆς ἐρειπωμένης Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Μακρυνοῦ.

Πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου τῆς 14ης Ἰουλίου, ἡ μικρὰ ἀδελφότης εὐρισκόταν πλέον στήν Ἱερά Μονή καί ἀπελάμβανε τήν ἐρημικὴ γαλήνη....

Συγκινημένος ὁ Γέροντας Δαμασκηνός ἀπὸ τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ πού τούς ἐκύκλωνε τότε, ἔγραφε: «Ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμήν τῆς εἰσόδου μας εἰς τὴν Μονήν, συναντήσαμεν τὴν Θεῖαν παρηγορίαν. Ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ μετέβαλε τό ἀπαράκλητον τοῦ τόπου εἰς φωτεινά σκηνώματα καί παρεμύθει τὰς ψυχὰς μας μέ τό φῶς, τὴν θερμὴν, τὴν οἰκειότητα καί τὴν συντροφικότητα τῶν πρό ἡμῶν πατέρων· καί ἀπελαμβάνομεν τό οὐράνιον τοῦ τόπου.... Εἶχε δωρήσει ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς ὅ,τι εἶχομεν ἐπιθυμήσει: τόπον εἰς τόν ὁποῖον θά ἡδυνάμεθα νά ἐμβαθύνωμεν εἰς τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ! Εἰσήλθομεν τότε εἰς ἓνα οὐράνιον ὄραμα καί εὐλογοῦσαμε διά τό κάθε τι τόν Θεόν, ἀντιπροσφέροντες τά πάντα εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Δημιουργοῦ!».

Τὴν Κυριακὴ τῆς 24ης Ἰουλίου 1960, ἔγινε ἡ κουρά τῆς Γερόντισσας καί τῶν ἀδελφῶν ἀπὸ τόν οἰκεῖο Μητροπολίτη κηρό Ἰάκωβο, μέσα σέ κλίμα βαθυτάτης κατανύξεως καί χαρᾶς!

Ἄνεκδιήγητες εἶναι οἱ θυσίες τοῦ Γέροντα χάριν τῆς ἀδελφότητος.

Οἱ ἀναστηλωτικὲς δραστηριότητες στήν Μονή συνεχῶς προχωροῦσαν. Πρωτοεπιστάτης πάντοτε ὁ πατήρ Δαμασκηνός καί ἐμπνευστής νοῦς ἡ Γερόντισσα.

Πνευματικὴ θεμελίωσις τῆς Μονῆς

«Μόλις, μέ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἀρχίσαμε τόν ἀγῶνα διά νά ἀνεγερθῇ ἡ νέα Μνὴ στὰ ἐρείπια, τότε ὑψώθη ἐπιτακτικόν τό καθῆκον νά καταστήσωμεν τὴν βιοτὴν μας παράλληλον μέ ἐκείνην τῶν Ἁγίων Πατέρων, πού ἔζησαν ἐδῶ».

«*Ἡ μοναχική μας ζωή, ἔλεγε, δέν ἔχει ἀποστολή μόνον τήν ἰδική μας σωτηρία. Ἔχει Θεία ἀποστολή: τήν δόξα τοῦ Θεοῦ καί τήν γνῶσι τοῦ Θεοῦ ὑπό τῶν ἀνθρώπων. Ἠλθαμε στήν Μονή διά νά κάνουμε γνωστή τήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς ἀνθρώπους καί διά νά δοξασθῇ ὁ Θεός».*

Ὅσες φορές ἡ Ἐκκλησία ἐζητοῦσε συμπαράστασι ἀπό τοὺς μοναχοὺς, ἔσπευδε νά ἀνταποκριθῇ μέ αὐταπάρνησι στήν πρόσκλησί της, μαζί μέ ὅλη τήν ἀδελφότητα. «*Ἔχουμε ὑποχρέωσι, ἔλεγε, ν' ἀκολουθήσωμε τήν Ἐκκλησία μέχρις αἵματος! Νά ὁμολογήσωμε τήν πίστι μας μέ τόν λόγο, ἀλλά καί μέ τήν ζωή μας*».

Πρῶτο στερεό θεμέλιο στό Κοινόβιο ὁ Γέροντας Δαμασκηνός ἔθεσε τήν ὑπακοή, δείχνοντας τίς ἄπειρες διαστάσεις της μέ τό παράδειγμά του καί τοὺς λόγους του: «*Ἡ ὑπακοή ἔχει Θεῖο πλάτος, ἀπύθμενο βάθος καί ἄφθαστο ὕψος. Μέ αὐτήν ὀλοκληροῦται ἡ πίστις. Ὅταν χωλαίνωμε στήν ὑπακοή, σημαίνει ὅτι ὑστεροῦμε εἰς τήν πίστι. Τό πᾶν στήν μοναχική ζωή εἶναι νά κατανοήσωμε τήν ἀξία τῆς ὑπακοῆς ἀπό κει καί πέρα ἀρχίζει ἡ ἀπόλαυσις τῆς ἐλευθερίας. Κάθε ἐκκοπή θελήματος θεωρεῖται εὐκαιρία ἀγιασμοῦ καί ἐλευθερώνει τόν ἄνθρωπο ἀπό τά δεσμά τῆς φιλαυτίας. Ἄν αἰσθανθοῦμε τήν ἐντολή τῆς Ἡγουμένης ὡς εὐλογία Θεοῦ καί ἀπελευθέρωσι ἐκ τῶν ἰδίων θελημάτων, εἴμαστε πανευτυχεῖς».*

Ὁ Γέροντας πάντοτε ἦταν ὀλιγόλογος καί ἀπέφευγε τίς μάταιες συναναστροφές. Ὅλες οἱ συζητήσεις του εἶχαν πνευματική χροιά καί κατέληγαν στήν Βασίλειά τοῦ Θεοῦ, πού ἦταν ὁ στόχος τῆς ζωῆς του.

* «Πρέπει νά κόψουμε ὅλα τά σχοινάκια τοῦ κόσμου, γιά νά πορευθοῦμε πρός τόν οὐρανό. Ἐμεῖς ξε-

κινήσαμε γιά τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί τήν αἰώνιο μακαριότητα καί δέν πρέπει νά τήν χάσωμε. Πρέπει πάση θυσία νά ἀπομακρυνθοῦμε ἀπό τόν παρόντα αἰῶνα καί νά ἐνωθοῦμε μέ τόν Θεό. Νά ἀποκοπῇ ἡ σκέψις μας καί ἡ θέλησίς μας ἀπό τά παρόντα. Νά σβῆση τό ἐνδιαφέρον μας γιά τά γῆινα, ὥστε νά ἀρχίσῃ ἡ λήθη τῶν παρόντων καί ἡ ἐπιθυμία τῶν αἰωνίων. Μέ λίγα λόγια: Πρέπει νά φέρωμε τόν οὐρανό κάτω καί νά ζήσωμε τόν οὐρανό! Γιατί τό Μοναστήρι εἶναι ἓνα κομμάτι τοῦ οὐρανοῦ».

* «*Ἡ φιλοκτημοσύνη καλλιεργεῖ τήν βιοτική μέριμνα, σκοτίζει τόν νοῦ καί θολώνει τοὺς ὀφθαλμούς τῆς ψυχῆς. Ὅταν ἔχωμε ἀκτημοσύνη καί ἀμεριμνία, θά ἀποκτήσωμε Θεῖο πλοῦτο καί φωτισμό τοῦ νοῦ καί Θεία ἐνασχόλησι. Καί νᾶχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι ἡ ἀκτημοσύνη καί ἡ ἀμεριμνία μαρτυροῦν πίστι ἀκράδαντη στόν Θεό!... Μή ζητᾶμε πνευματική ἀναγέννησι, ἐάν δέν ἀπαλλαγοῦμε τῆς μερίμνης. Νά εἴμαστε, λοιπόν, ἀμεριμνοί, ὅπως τό παιδί στήν κοιλιά τῆς μάνας. Ἐμεῖς νά φροντίζωμε μόνο νά αὐξάνωμε εἰς ἀγιότητα καί νά θησαυρίζωμε τόν ἄυλο πλοῦτο, τόν Οὐράνιο».*

* «*Μέ τό διακόνημα δίνετε ἐξετάσεις, ἐπειδή ἡ πνευματική κατάστασις τοῦ μοναχοῦ ἀντικατοπτρίζεται στήν συνεργασία. Στήν διακονία παρουσιάζονται ὅλες οἱ ἀρετές καί ὅλες οἱ ἀδυναμίες· ἐκεῖ παρέχονται οἱ δυνατότητες νά πέσουν –μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου– τά ὀχυρά τῆς οἰήσεως».*

* «*Ὅταν διακονῶ, δέν κάνω τίποτε ἄλλο παρά νά ἐξυπηρετῶ μέ τήν ἀγάπη μου πρῶτα τόν Θεόν καί κατόπιν τοὺς ἀγαπητούς τοῦ Θεοῦ. Λοιπόν, τό μόνο μας διακόνημα εἶναι ἡ τήρησις τῶν ἐντολῶν, διά τῆς ὁποίας ἀποδεικνύομε τήν ἀγάπη μας πρός τόν Κύριον».*

* * *

* Ὁ φιλόστοργος πατήρ Δαμασκηνός, ὁ ἐν προαιρέσει μάρτυς ἄφησε τὴν τελευταία του πνοή ἔνθεος καὶ εἰρηνικός στό ἁγιασμένο κελλί του τὴν 23η Φεβρουαρίου τοῦ 2001, ἡμέρα Παρασκευή καὶ ὥρα 4.35 μ.μ. στὴν Ἱερά Μονή τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Μακρυνοῦ Μεγάρων.

Ὁ μείζων τῶν Προφητῶν, ἀπονέμοντας χάριτας στὸν ἰδρυτὴ τῆς Μονῆς του, τὸν παραλαμβάνει τὴν ἡμέρα τῆς πανηγύρεώς του.

Κανείς δὲν ἤθελε νὰ πιστεῦση ὅτι ὁ πατήρ Δαμασκηνός γιὰ τελευταία φορά εὕρισκόταν μέσα στὸν Ναό, ὅπου ἐπὶ 41 συναπτά ἔτη συλλειτουργοῦσε μετὰ τῶν Ἀϋλῶν. Τώρα μέ τὴν συνοδιά τους ἀναφερόταν πρὸς τὸν Θρόνο τοῦ Θεοῦ, ἐπισφραγίζοντας τοὺς λόγους του: «Τὸν μοναχὸ τὸν ἀγωνιστὴ, πού ἐκαυματίσθη ἡ καρδιά του ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ὅταν φθάση στό τέλος αἰσίως, τρέχουν οἱ Ἄγγελοι καὶ τὸν ἐναγκαλίζονται, ὅπως τοὺς Μάρτυρας... Γιατί καὶ ὁ μοναχὸς φέρει τὸν στέφανον τοῦ μάρτυρος, ἐπειδὴ ζῆτό μαρτύριο τῆς συνειδήσεως καθημερινῶς. Τὸν παραλαμβάνουν, λοιπόν, οἱ Ἄγγελοι καὶ τὸν ὀδηγοῦν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ προσκυνεῖ τὴν Ἁγίαν Τριάδα».

Ὁ ἀξιομακάριστος Γέροντας Δαμασκηνός ὑπῆρξε καλὸς ποιμὴν, διδάσκαλος, χειραγωγός, ἀλείπτης καὶ πατέρας. Γιὰ ὅλους, ἀλλὰ καὶ γιὰ καθένα χωριστά, καὶ μάλιστα μέ ἰδιαίτερο ἐκάστοτε τρόπο, ὑπῆρξε ὁ Θεόδοτος ἄγγελος φύλακας, πού ἄπλωνε τίς πτέρυγές του καὶ ἐσκέπαζε τίς ψυχές τους ἀπὸ κάθε κίνδυνο. Ἦταν πηγὴ εὐσπλαχνίας, παραμυθίας, ἐλπίδος. Ἦταν αὐτὸς πού ἐθεράπευε, πού εὐεργετοῦσε ποικιλο-

τρόπως, ἐδρόσιζε, ἔλουε στὴν Χάρι, ἀναζωπύρωνε τὴν πίστι, ἀγαποῦσε καὶ, κυρίως, προσευχόταν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καθαρᾶς καρδίας του.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ ΚΑΤΡΑΚΟΥΛΗΣ

ΚΤΗΤΩΡ ΤΗΣ Ι. ΜΟΝΗΣ ΑΓ. ΙΩ. ΠΡ. ΜΑΚΡΥΝΟΥ

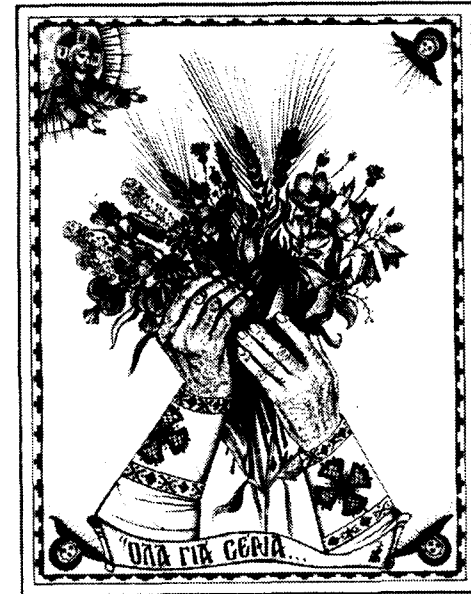
2 Ἰουλίου 1921-23 Φεβρουαρίου 2001

«ΕΓΩ ΕΙΜΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ Η ΖΩΗ» (Ἰω. ια', 25)

ΧΡΙΣΤΕ ΜΟΥ,

ΟΛΑ ΓΙΑ ΣΕΝΑ - ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΣΕΝΑ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΙΣ ΚΑΙ ΟΠΩΣ ΘΕΛΕΙΣ

Η «ΓΑΛΙΛΑΙΑ» ΤΟΥ

*«Άγία εισαγωγή εις τήν ζωήν
τῆς αἰωνίου μακαριότητος!»*

«Ἦμουν ἓνα παλληκαράκι, πού μόλις εἶχα καταλάβει τόν ἑαυτό μου καί διερωτώμην πού θά πάω καί τί θά γίνω καί πῶς θά διοχετεύσω τήν ἀγάπη μου.

»Ἦταν Μεγάλη Παρασκευή ἀπόγευμα, ὅταν μοῦ ἦρθε αὐθόρμητη μέσα μου ἡ ἐπιθυμία γιά ἐξομολόγησι. Πηγαίνω στήν “Παναγία” καί ἐξομολογοῦμαι στόν παπα-Στέφανο. Ἐναστήθηκα! Σάν νά βγῆκα ἀπό τό σκοτάδι στό φῶς!...

»Μεγάλη Παρασκευή! Ἡμέρα μεγάλη καί σωτήριος, ἐκ τῆς ἀπείρου ἀγάπης τοῦ Θεοῦ προερχομένη! Ἡμέρα τῆς ἐκ τοῦ σύνεγγυς γνωριμίας μου μετά τοῦ Κυρίου μου Ἰησοῦ. Μεγάλη Παρασκευή!... Σταυρομένου σου, Χριστέ, ὁ ἥλιος τάς ἀκτῖνας ἀπέκρυσε καί ὁ οὐρανός ἐν μεσημβρία ἐνεδύθη σκότος. Ἡ γῆ ἐτρόμαξε καί ἐσειέτο. Πῶς, λατρευτέ μου Ραββί, νά μείνω ἀπαθής ἐγώ, ὁ τόσο ἀνάξιος διά τήν ἀγάπην Σου, ἀλλά καί τόσο ἐνεργηθεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐλέους Σου; Πῶς νά μείνω ἀσυγκίνητος ἐκ τῆς σταυρώσεώς Σου; Πῶς νά μή σύρωμαι εἰς τούς παναχράντους Σου πόδας διηνεκῶς, ζητῶν τό ἔλεός Σου καί διαθέτων ὅλην μου τήν ὑπαρξιν καί τήν ζωήν δι’ Ἐσέ, καί μόνον δι’ Ἐσέ;

»ὦ! Ἄγία καί Μεγάλη Παρασκευή! ὦ! ἄφραστον

τῆς ἀπείρου ἀγάπης τοῦ Θεοῦ! Ἄγία εἰσαγωγή εἰς τήν ζωήν τῆς αἰωνίου μακαριότητος!... Ἄγία καί Μεγάλη Παρασκευή! Ζητῶ τόν Δημιουργόν καί Λυτρωτήν μου. Πού εὑρίσκεται; Εἰς τόν ἄδην! Εἰς τόν Τάφον! Εἰς τόν οὐρανόν καί τόν Παράδεισον μετά τοῦ ληστοῦ! Καί πού ἄλλοῦ; Μετά Πατρός καί Πνεύματος, πληρῶν τά πάντα! Ἐφοῦ λοιπόν εὑρίσκεται παντοῦ, θά τρέξω νά Τόν εὑρῶ κάπου ἐκεῖ... Μόνον! Θέλω νά Τοῦ ὁμιλήσω μόνος πρὸς Μόνον... Θέλω νά μή εὑρίσκω κόρον εἰς τό νά Τοῦ ὁμιλῶ... Μόνον μετ’ Αὐτοῦ θέλω νά μή τελειώνῃ ἡ συνομιλία μου....

»Μεγάλη Παρασκευή!... Μετά τήν ἐξομολόγησι δέν μέ χωροῦσε ὁ τόπος. Πού νά πάω τώρα; Θέλω νά εὑρεθῶ μακριά... Τί θά γίνῃ τώρα; Θέλω νά εὑρεθῶ καί ἐγώ κάπου ἐκεῖ... εἰς τήν ἡσυχίαν τῆς φύσεως, μέσα εἰς τήν ὑμνολογικήν τῆς ἀρμονίαν... ἐκεῖ ὅπου τά πάντα μυστικῶς καί λαμπρῶς δοξολογοῦν τόν Κύριον! Νά σφηνωθῶ καί ἐγώ ἀνάμεσά τους· μαζί δέ μέ ὅλα τά δημιουργήματα, πού βγῆκαν ἀπό τά χεράκια τοῦ Θεοῦ μου, νά Τόν ὑμνήσω καί ἐγώ!... Νά Τοῦ ὁμιλήσω μυστικά –ἀλλά καί ἀκουστά εἰς τό σύμπαν– καί νά Τόν διαβεβαιώσω ὅτι ἐγώ Τόν ἀγαπῶ καί ἐπιθυμῶ διακαῶς τήν πρός Αὐτόν ἀνάβασιν....

*«Ἐνθεος ἔρωσ ἐγεννήθη εἰς τήν
ψυχὴν μου...»*

»Χωρίς πολλές καθυστερήσεις ἀναχωρῶ ἀπό τήν οἰκίαν μου. Παίρνω ἓνα γαϊδουράκι πού εἶχαμε, ἐξυπνότατο καί ταχύτατο, τό ὁποῖον ἔτρεχε ὡσάν ἄλογο. Ἄνεβαίνω ἐπάνω καί ἀνοίγομαι μέσα εἰς τόν κάμπο... Μόλις ἐφθασα ἔξω ἀπό τήν πόλι, ὅλη ἡ πεδιάδα ἦταν παράδεισος! Χωρίς ὑπερβολή! Ἐκεῖ ἦταν διάσπαρτα ὅλα τά ἀγριολούλουδα· ὅτι λουλούδι ἤμπορεῖ νά φα-

ντασθῆ ὁ νοῦς σου, ὑπῆρχε ἐκεῖ! Ἐδέσποζε ἡ ἀγριο-βιολέττα, ἡ ὁποία εὐωδίαζε ὄλον τόν τόπον... Ἦσαν τὰ σπαρτά τοσοῦτο μεγάλα καί καταπράσινα. Εὐλογία Θεοῦ! Καί περνοῦσα μέσα ἀπό τὰ στάχνα... σάν νά περνοῦσα μέσα ἀπό κύματα!

»Φθάνω εἰς τήν μέση τοῦ κάμπου... Ἐνθεος ἔρωσ ἐγεννήθη εἰς τήν ψυχὴν μου καί ἀκράτητος δοξολογικός κραδασμός εἰς τήν καρδίαν μου ἀπό μυστηριώδη τινά λειτουργικὴν αἴσθησιν.... Πῶς νά ὑμνήσω τόν Κύριον; Ἐνιωθα νά μέ κατακλύζει πλημμύρα εὐγνωμοσύνης πρὸς τόν Θεόν. Δέν ἤξερα, ὅμως, νά ψάλλω. Ἄρχισα τόν αὐτοσχέδιον ὕμνον μου... Ὅ,τι ἤθελα νά πῶ... τό ἔψαλλα εἰς ἀκαθόριστον καί ἄτεχνον ἦχον καί ἀνέφερα μέ θερμῆ τήν δοξολογίαν μου πρὸς τόν Ἰησοῦν!

»Εἰς τό γρήγορο περπάτημα τοῦ μικροῦ μου ὑποζυγίου ἀντιφωνοῦσαν τὰ σπαρτά μέ τό λίκνισμά των, μέ τούς ποικίλους καί εὐήχους ἀρμονικούς παφλασμούς των. Αὐτό ἦταν τό ἰσοκράτημα πού «κρατοῦσαν» τὰ στάχνα στά ἰδικά μου ἄσματα!!

»Προχωρῶ καί φθάνω στοῦ Νάστου τό περιβόλι, ἕναν εὐλογημένο τόπο. Ἐκεῖ εἶχαμε ἕνα κτῆμα, τό ὁποῖο ἦταν σπαρμένο μέ βίκο καί ἦταν καταπράσινο... Ὅπου εἶχε μείνει χέρσο, ἦταν ὀλάνθιστο... Στάθηκα σ' ἕνα ξέφωτο· ἔδεσα τό γαιδουράκι καί κάθισα κάτω ἀπό μιά ἐλιά!

»Ὁλόκληρη ἡ κτίσις ἐδοξολόγει μέ ἀπερίγραπτη ἀρμονία τόν ἄπειρον Θεόν, τόν Ποιητὴν τῶν πάντων. Τά βαθυπράσινα σπαρτά ἐσειόντο ὡσάν νά σκιρτοῦσαν εἰς τήν προσδοκίαν τοῦ Πλάστου των. Τά χωνοειδῆ κίτρινα καί φωτεινά ἀνθάκια, οἱ κρόκοι, πού ἀναφέρονται καί στό «Ἄσμα Ἀσμάτων», ἐπαρουσίαζαν φωτεινόν ἐπίγειον οὐρανόν. Τά μυριοπολύχρωμα καί

μυριοαρωματισμένα ἀγριολούλουδα ἀντικατώπτριζαν τόν Παράδεισον! Μοσχοβολοῦσε ὁ τόπος! Εὐωδία παντοῦ... Καί τὰ ἄψυχα προσέφεραν τήν δοξολογίαν τους ὡς θυμίαμα εἰς τόν Θεόν. Μυριάδες τὰ ἔντομα!... Σμήνη οἱ μέλισσες ἀπό τὰ γύρω μελίτσια... καί ἀντηχοῦσε ἕνα βουητό... ὡσάν ψαλμωδία! Ἀλλά τό μεγάλο βουητό προήρχετο ἀπό τούς βομβισμούς τῶν ἀπειροποικίλων ἐντόμων, πού μοῦ ὑπενθύμιζαν τήν ἀκατάπαυστον δοξολογίαν τῶν ἀγγελικῶν δυνάμεων. Καί τὰ πουλιά μέ τό κελάηδημά τους καί οἱ πεταλοῦδες μέ τό πτερύγισμά τους, ἀνέπεμπαν μυστικούς ὕμνους. Ἡ εὐωδία τῶν λουλουδιῶν, πού ἐσκορπίζετο εἰς ὄλον τόν αἰθέρα, σάν λιβάνι προσφερόμενον εἰς τόν Πλάστην, μέ ἐκαλοῦσε εἰς προσευχήν. Ἡ γλυκύφθογος ἡσυχία τῶν βομβισμῶν καί τῶν κελαηδημάτων, ἡ διαυγεστάτη καθαρότης τοῦ οὐρανοῦ μέ τήν ἀπεραντοσύνην τοῦ ὀρίζοντος, εἴλκυον τῆς ψυχῆς μου τούς ὀφθαλμούς εἰς τήν ἀτένισιν τοῦ Κυρίου μου.

«Ὅλα ἦσαν φῶς! Ὅλα ἔλεγαν Χριστός!»

»Ὡς νά εὐρέθην εἰς ἕνα ἄλλον κόσμον, μέσα εἰς τό φῶς!... Ἡ παρουσία Του ἐπλήρωσε τά πάντα. Ὅλα ἦσαν φῶς! Ὅλα ἔλεγαν Χριστός! Ἡ δόξα τοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου, πού ἐφανέρωθη εἰς ἐμέ διά τῶν ὀρωμένων κτισμάτων, ἐτυπώθηκε πλέον εἰς τήν καρδίαν μου. Τότε μοῦ ὠραιοποιήθησαν τά πάντα. Μοῦ ἐφάνερωσαν τήν πραγματικὴν εἰκόνα τοῦ εἶναι τους καί μοῦ ἀπεκάλυψαν ποιός εἶναι ὁ χορηγός αὐτῆς τῆς ὠραιότητος. Δέν ἦσαν φαντασία ὅλα αὐτά. Τά πάντα ἦσαν ὠραῖα, ὠραιότατα· ἀλλά τότε εἶδα τήν ὠραιότητα πού εἶχαν. Τότε κατενόησα εἰς βάθος καί ἐγνώρισα πόσον ὠραῖα εἶναι τά πάντα καί αὐτό ἀκόμη τό χῶμα

τό κίτρινο... Είναι πανωραία όλα... είναι ή αγάπη του Θεού μου! Τί ένιωσα τότε! Σάν νά ἄφησα τό σκότος καί ἀνοίχθηκα μέσα εἰς τό φῶς... Ἔμεινα ἄναυδος ἀρκετή ὥρα... ὦ! αὐτή ή ὥρα! Ἦτο ἓνα μυστήριον! Εὐρέθηκα εἰς ἄφραστον μυσταγωγίαν καί ἔζησα στιγμάς αἰωνιότητος. Ἦταν μία λειτουργία... λιβανωτός! Ἔβλεπα εἰς ὄλην τήν δημιουργίαν, ὡσάν εἰς καθρέπτην, τήν Βασιλείαν του Θεοῦ. Διότι ή δημιουργία μᾶς ἀνάγει εἰς τόν ἀόρατον κόσμον. Ἡ ἐδῶ ὠραιότης ἀντικατώπτριζε τήν οὐρανίαν μακαριότητα... Καί ὅλα μέσα εἰς τό φῶς! Μέσα εἰς τήν δόξαν!... Συμμετεῖχε ὅλη μου ή ὑπαρξις εἰς αὐτήν τήν δοξολογίαν καί ἔζησα διά πρώτην φοράν τήν ἀσχημάτιστον θεοκοινωνίαν. Οὐδέν ἐπιθυμοῦσα, εἰ μή μόνον τήν ἐκεῖ παραμονήν μου. Νά ζῶ τήν παρουσίαν του Κυρίου μου μέσα εἰς αὐτήν τήν δοξολογίαν!

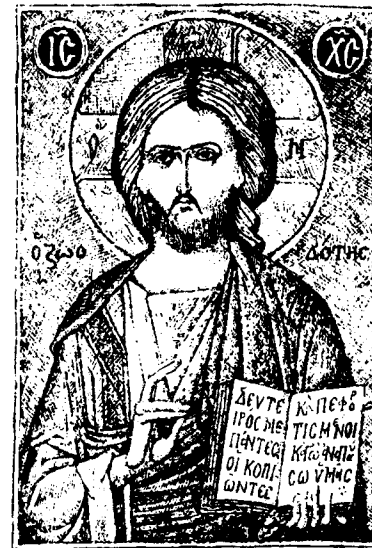
»Ξεχάστηκα ἐκεῖ... Μόλις ἦλθα εἰς ἑαυτόν, βαθεῖα εὐγνωμοσύνη καί Θεία γλυκύτης ἀνέβλυζαν ἀπό τήν καρδίαν μου καί ἀνελύθην εἰς ποταμούς δακρύων ἱερᾶς συγκινήσεως καί Θείας κατανύξεως. Ἐκείνην τήν στιγμήν... ὠμίλησα μέ τόν Θεόν. Εἶπαμε ὅλα τά μυστικά μας! Του εἶπα: Τί νά Σοῦ δώσω ἐγώ, Θεέ μου; Μία λαμπάδα νά δώσω; Τί εἶναι, ὅμως, μία λαμπάδα; Ὅχι, νά Σοῦ δώσω τήν ζωντανή λαμπάδα, τόν ἑαυτό μου.

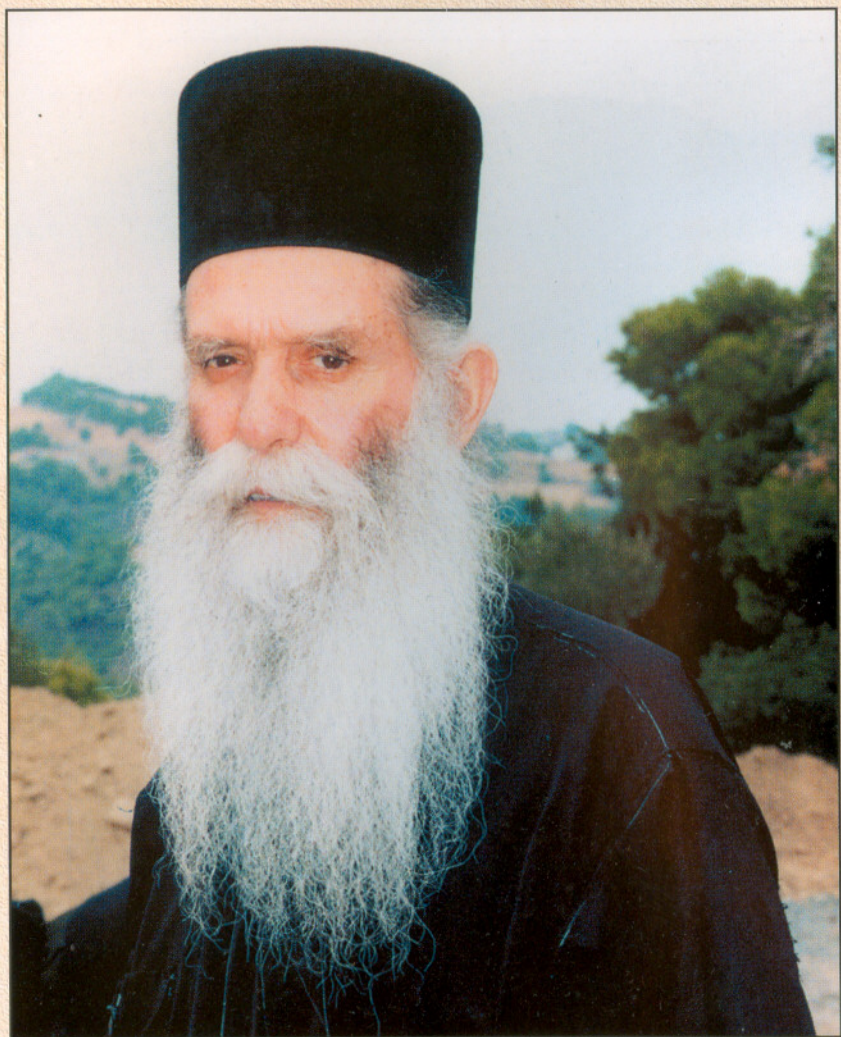
»Τότε συνάπτω συμβόλαιον ἀρραβῶνος μετά του Καλοῦ μου Ἰησοῦ... καί δίδω καί μίαν ὑπόσχεσιν. Κάνω κάποιο συμφωνητικόν, τήν πρώτην μου ὁμολογίαν. Καί αὐτήν τήν ὁμολογίαν, πού ἦτο ὁ ἰστός ὅλης τῆς ζωῆς μου, τήν ἔκανα ἐνώπιον ὅλου του σύμπαντος!... Μέχρι σήμερα φέρω εἰς τόν νοῦν μου καί ἐξετάζω αὐτήν τήν ὑπόσχεσιν. Ἄ! λέω, αὐτή ή ὁμολογία εἶχε μέσα ὄλην τήν θεολογίαν, εἶχε ὄλην τήν πίστιν

καί τήν παραδοχήν τῆς Θεότητος του Χριστοῦ καί τῆς θυσίας του Χριστοῦ δι' ἡμᾶς! Τότε ὁ Κύριος ἐνεχείρισεν εἰς ἐμέ, ὡς δακτύλιον ἀρραβῶνος, ἀνθοδέσμην Θείων χαρισμάτων, ὅπως διαφυλάξω αὐτήν μέχρι ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς καί ἀνεχώρησε...

»Σιγή ἀπόλυτος... ἔφυγε... Ποῦ πάει; Ἔμεινα μόνος, τελείως μόνος. Ἡ μυσταγωγία τῆς Γαλιλαίας ἐτελείωσε... Ἡ ὠραία ὥρα τῆς Χάριτος ἐπέρασε... Κοιτάζω γύρω μου. Μπά! λέω, βράδυνασε ἀπότομα! Πῆρα τό γαῖδουράκι καί ἔφυγα. Πῆγα σπίτι μου. Ἄλλος κόσμος ἐκεῖ. Ἐχασα τόν ὠραῖον κόσμον. Μά ὁ νοῦς καί ή καρδία μου εἶχαν μείνει γιά πάντα ἐκεῖ, εἰς τήν Γαλιλαίαν μου».

* * *

- Τί θά ζητήσωμε ἀπό τόν Θεό;
- Θέλομε Ἐσένα!
"Ο,τι θέλεις κάνε. Θέλομε Ἐσένα!
Θέλομε νά γεμίσωμε ἀπό Ἐσένα,
νά σκεπτώμεθα Ἐσένα,
νά ὀμιλοῦμε μέ Ἐσένα.
Καί τελικά νά πεθάνωμε γιά Σένα,
ὅπως Ἐσύ ἀπέθανες γιά μᾶς.

Σταχυολογήματα από τίς πατρικές νουθεσίες τοῦ Γέροντος Δαμασκηνού

* «Ἡ μετάνοια τραβάει ὄλο τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ καί μέ τήν Θεία Χάρι μᾶς ἀπογειώνει καί μᾶς ἀνεβάζει στόν οὐρανό. Μολονότι μένομε “στρωμένοι” κάτω, ταπεινούμενοι, ἐν τούτοις ἀνεβαίνομε· διότι ἡ μετάνοια εἶναι ὁ ἀναβατήρ πρὸς οὐράνωσι...».

* «Ἡ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς μεταμορφώνει τήν ψυχή καί ἀποκαλύπτει τόν Θεόν. Ἔχοντες τό Εὐαγγέλιον καί μελετῶντες αὐτό, φωτιζόμεθα...».

* «...Ὅχι ἀπλῶς νά μελετᾶμε τόν λόγο τοῦ Θεοῦ, ἀλλά νά τόν ζοῦμε –ὅπως οἱ Πατέρες- βιωματικά. Ὁ Θεῖος λόγος νά ποτίζη ὄλο μας τό εἶναι. Νά δουλεύωμε αὐτό πού διαβάζομε, νά ἔχη θέσι μέσα στόν ἑαυτό μας. Νά ἔχωμε τήν αἴσθησι ὅτι εἰς ἡμᾶς ὁμιλεῖ ὁ Ἄπ. Παῦλος, ὅτι εἰς ἡμᾶς ἀπευθύνεται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, πού εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἡ ζωή καί ἡ αἰωνιότης».

* «Ἐμεῖς ἦλθαμε ἐδῶ γιά Θεία συνομιλία. Χρειάζεται πολλή προσευχή γιά τούς ἀνθρώπους. Νά μᾶς ἐλεήση ὁ Θεός καί νά μᾶς ἀξιῶση νά προσευχώμεθα γιά τόν κόσμο. Γι’ αὐτό ἦλθαμε ἐμεῖς ἐδῶ πέρα...».

* «Οἱ μοναχοί, ὅταν προσεύχονται, ἀγκαλιάζομε ὄλο τό σύμπαν καί γίνονται συνήγοροι ὄλου τοῦ κόσμου. Ἔτσι πρέπει νά γίνωμε. Νά πονᾶμε γιά ὄλον τόν κόσμο, νά τόν ἀγκαλιάζωμε καί νά τόν παρουσιάζωμε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ».

* «Τό πᾶν εἶναι ἡ προσευχή. Ἡ προσευχή θά ἀνοίξη τούς ὀρίζοντας τούς πνευματικούς καί θά ἐνώσει τήν ὑπαρξί μας μέ τόν Θεό. Αὐτή θά μᾶς προσφέρει τήν Θεία φιλία! Ἄν δέν ἔχωμε προσευχή, δέν κάνομε τίποτε στήν ζωή μας...».

* «Οἱ κεραῖες μας ὄλες νά εἶναι στραμμένες πρὸς τά ἄνω. Νά ἀπορροφηθοῦμε ἀπό τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Νά ζοῦμε ἀπό τόν οὐρανό. Νά μᾶς εἶναι ἀνυπόφορη ἡ ζωή μακράν τοῦ Θεοῦ. Δι’ Αὐτόν νά ζοῦμε. Δι’ Αὐτόν νά ὁμιλοῦμε. Ὅλα δι’ Αὐτόν! Ἡ ἐνωσις μετά τοῦ Κυρίου νά εἶναι ἡ αἰώνιος ἐπιδιώξις μας... Νά στρέψωμε ὄλο τό εἶναι μας πρὸς τό πρόσωπον τοῦ Κυρίου. Νά ζοῦμε δι’ Αὐτόν».

* «Γιά τήν κατάρριψι τοῦ τείχους τῆς ὑπερηφανείας πρέπει νά χρησιμοποιοῦμε ὡς μπουλντόζα τήν μελέτη τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ καί τῆς ἰδικῆς μας ἀπερισκεψίας. Τότε μέ τήν μετάνοια βυθιζόμεθα στήν ἄβυσσο τῆς πτωχείας μας καί ἐρχόμεθα σέ συντριβή. Μόλις συναισθανθοῦμε τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ καί τήν ἰδική μας μηδαμινότητα, ἐλευθερωνόμεθα ἀπό τό δικαίωμα διά τῆς ταπεινώσεως καί τῆς ἀγάπης. Τίποτε δέν ὀδηγεῖ τόσο τόν ἄνθρωπο στήν αὐτογνωσία καί στήν ταπεινώσι, ὅσο ἡ ἐμβάθυνσις στήν ἄβυσσο τῆς Θείας φιλανθρωπίας».

* «Ἄν θέλωμε νά ζήσωμε καταστάσεις οὐράνιες ἐπί τῆς γῆς, μέσα στήν Μονή, πρέπει νά εἴμαστε οἱ ταπεινοί, χωρίς διαμαρτυρίες καί θελήματα. Διότι αὐτά εἶναι πού μᾶς ἐμποδίζουν ἀπό τήν εὐλογία καί τήν Χάρι τοῦ Θεοῦ. Μέ τήν ἐκκοπή τῶν θελημάτων ἀνοίγει ὁ κρουνός τοῦ Θεοῦ ἐλέους. Ὅλοι γνωρίζομε ὅτι ὁ Θεός εὐλογεῖ τόν ταπεινό ἄνθρωπο, τόν χαριτώνει, τόν ἀναπαύει, τόν ἐλκύει κοντά Του».

* «...Γιά να μάθη ο άνθρωπος την ταπείνωσι, ξεκινάει από την υπακοή και κατόπιν θέτει τον εαυτό του κάτω απ' όλους. Ἀλλά ἡ χαρισματική ταπείνωσις τοῦ Χριστοῦ δίδεται, ὅταν ἔχουμε φθάσει στήν πληρότητα τῆς πίστεως!... Τότε ἀφιέμεθα στήν Χάρι τοῦ Θεοῦ νά μᾶς ὀδηγήσῃ πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς τελειότητος καὶ τοῦ ἁγιασμοῦ».

* «...Ἡ κατάκρισις φυγαδεύει τὴν Χάρι τοῦ Θεοῦ, γιατί εἶναι καρπὸς τῆς ὑπερηφανείας... Θὰ ἀπαλλαγούμε τῶν κατακρίσεων, ὅταν ἀποκτήσωμε τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ταπείνωσι τοῦ Χριστοῦ. Τότε, ἐπειδὴ θὰ βλέπουμε τὸν εαυτό μας πολὺ ἄθλιο ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ κάτω απ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, δὲν θὰ κρίνωμε κανένα... Μὲ κάθε κρίσι πού κάνομε γιὰ τὸν συνάνθρωπο, ὁ ὁποῖος σφάλλει μὲ λόγῳ ἢ ἔργῳ, παίρνομε ἀμέσως ἐπάνω μας τὸ βᾶρος τῆς ἁμαρτίας του...».

* «Τὸ θέλημα εἶναι ὁ μεγαλύτερος χαντακωμὸς γιὰ τὸν μοναχό... Αὐτὸ εἶναι ἡ λέπρα ἢ μεγάλη: τὸ θέλημα! Τὸ σπουδαιότερο απ' ὅλα εἶναι νά ἀρνηθῆς τὸ θέλημά σου! Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγαλύτερο κατόρθωμα: ν' ἀρνηθῆ ὁ μοναχὸς τὸ ἴδιον θέλημα. Τότε γίνεται ἐλεύθερος καὶ κατοικεῖ μέσα τοῦ ὁ Θεός...».

* «Μὴ περιμένωμε ἔλεος ἀπὸ τὸν Θεόν, ἐάν ἐμεῖς δὲν δώσωμε ἔλεος... Ὅταν ἐγὼ ἔχω τακτοποιήσῃ τὴν συνείδησί μου ἔναντι τοῦ ἐχθροῦ, τότε πληροφορεῖται καὶ αὐτός καὶ ἐπέρχεται μεταξύ μας ἡ εἰρήνη. Εἶναι δοκιμασμένο αὐτό. Ἄν δὲν ταπεινωθοῦμε, δὲν ἠμποροῦμε νά συγχωρήσωμε...».

* «Ὅταν βρίσκωμε ἀντίστασι μέσα μας, καταφεύγομε στήν προσευχή, λέγοντες: Βλέπεις, Κύριε, ὅτι θέλω, ἀλλά δὲν ἔχω τὴν δύναμι νά ἀγαπήσω! Ἐσὺ,

πού εἶσαι ἡ πηγὴ τῆς ἀγάπης, δόσε καὶ σέ μένα λίγη ἀπὸ τὴν ἀγάπη τὴν ἰδική Σου, γιὰ νά ἀπλωθῆ μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά μου σέ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους...».

* «Νᾶχωμε ὀξύνοια στὸν ἀγῶνα μας. Νά δίνωμε μπάτσο στὸ διάβολο, ὅταν ἔρχεται νά μᾶς πειράξῃ. Μὴν ἀκοῦμε τὸν ψεύστη, τὸν ψιθυριστή. Μὴν ἀνοίγωμε μαζί του συζήτησι. Περιφρόνησι θέλει... Ἄς προσέξωμε στήν ζωὴ τίς λεπτομέρειες, γιὰ νά ἔχωμε καθαρὸ νοῦ καὶ νά καθελώνωμε τὰ πάθη μας, μέχρι νά σβήσουν. Ἄν ὁ διάβολος δὲν βρίσκῃ πάθη γιὰ νά πιασθῆ, δὲν ἠμπορεῖ νά δουλέψῃ εἰς βᾶρος μας».

* «Πρέπει ὅλα τὰ ἐρωτηματικά νά τὰ μετατρέπωμε σέ θαυμαστικά, χάριν τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ! Πρέπει νά ὠραιοποιούμε μὲ καλοὺς λογισμοὺς ὅλες τίς ἀσχημες πλευρές τοῦ πλησίον. Ἔτσι, οἱ ἀρνητικὲς ἐκδηλώσεις τῶν ἀδυναμιῶν τοῦ συνανθρώπου, θὰ ἀποβαίνουν γιὰ μᾶς θετικὲς συγκυρίες πρὸς τήρησι τῶν Θεῶν ἐντολῶν, καὶ θὰ ζοῦμε ἀπὸ ἐδῶ τὴν ἁρμονία καὶ τὴν ὠραιότητα τοῦ οὐρανοῦ κόσμου».

* «Οὐρανοποιήσις τοῦ παρόντος κόσμου εἶναι ἡ ἀποδοχὴ τῶν πάντων μὲ εὐχαριστία καὶ δοξολογία πρὸς τὸν Θεό!... Τότε ὁ ἄνθρωπος ἀναποδογυρίζει τίς περιστάσεις, ὅπως τίς ἀντέστρεφαν οἱ Μάρτυρες. Ἀντέστρεφαν, δηλαδή, τὰ βᾶσανα, τοὺς πόνους καὶ τίς θλίψεις εἰς εὐχαριστίαν καὶ δοξολογίαν πρὸς τὸν Θεόν. Κι ἐμεῖς, λοιπόν, ἐλπίζοντες εἰς τὸν Χριστόν καὶ τὰ πάντα ποιοῦντες δι' Αὐτόν, ἐπιτυγχάνομε τὴν ἐν Χριστῷ ὠραιοποίησι τῆς ζωῆς. Αὐτὴ ἡ ὠραιοποίησις ἠμπορεῖ νά γίνεται καθημερινῶς καὶ σέ κάθε περίπτωσι τῆς ζωῆς μας, μὲ τὸ ἀναποδογύρισμα τῶν δοκιμασιῶν καὶ τῶν θλίψεων».

* «...Όσο δέ περισσότερο ένούμεθα μέ τόν Θεόν τόσο καλύτερα κατανοούμε τά Θεΐα γεγονότα, πού εΐναι πηγαΐ άστειρευτοί Θεΐας γνώσεως. Καί μένομε έκθαμβοί άπό τά έξαΐσια μυστήρια τής οΐκονομΐας Του...

Ήμπορούμε καί έμεΐς σήμερα, σ' αυτόν τόν κόσμο πού ζούμε, νά γίνωμε άστρα φωτεινά διά τής άρετΐς, τής αυταπαρνήσεως καί κυρίως διά τής άγάπης καί τής λατρείας πρός τόν Θεόν. Πρέπει καί έμεΐς μέ τόν βίον μας νά κηρύξωμεν, όπως τό άστρον τής Βηθλεέμ, Ήησοΐν Χριστόν τόν Θεόν' νά μηνύσωμε στόν κόσμο τήν άγάπη του Θεού καί νά όδηγήσωμε τούς πάντα στην φάτνη τής Βηθλεέμ».

* «Ό άνενδεής Θεός δέν έχει ανάγκη τής δοξολογΐας τών κτισμάτων Του' αυτά, όμως, άγιάζονται, όταν δοξολογούν τόν Θεό καί απολαμβάνουν τήν δόξα Του μετέχοντες στην Θεΐα άγιότητα».

* «...Όά πρέπη ή ευχαριστία μας καί ή δοξολογΐα μας πρός τόν Θεόν νά έπισυναφθΐ μέ τήν δοξολογΐα τών Άγγέλων. Νά δοξάζωμεν εις αιώνας αιώνων τήν άγάπην του Θεού! Χορταΐνομε έμεΐς άμέσως μέ τό νά λέμε «δόξα Σοι ό Θεός!» Δΐδομε δόξαν εις τόν Θεόν καί απολαμβάνομεν τήν δόξαν του Θεού!... Λοιπόν, τό πρώτο καί μοναδικό μας διακόνημα πρέπει νά εΐναι ή δοξολογΐα καί ή ευχαριστία πρός τόν Θεόν».

* «Πρέπει νά καταλάβωμε ότι ή Χάρις του Θεού, ή Βασιλεία του Θεού αρχΐζει άπό έδω' καί ή άπόλαυσις τής αιωνίου ζωΐς αρχΐζει άπό έδω. Ήφ' όσον, λοιπόν, θέλομε νά απολαύσωμε τούς Άγγέλους στόν ουρανό, γιατί τούς άδελφούς μας νά μή τούς βλέπωμε Άγγέλους ήδη άπό τώρα; Γιατί νά μή απολαύσωμε άπό τώρα αυτούς τούς όρατούς Άγγέλους, τούς άδελφούς μας;».

* «Όταν ό μοναχός “δουλεύη” τόν έαυτό του, τόν άγιασμό του, τόν καθαρμό του, δουλεύει για νά σωθΐ ή ό κόσμος... Ήμεΐς ήλθαμε έδω, για νά ποιμάνωμε τόν έαυτό μας πρώτα, μέ τήν μετάνοια καί τήν προσευχή μας, για νά έλκύσωμε τό έλεος του Θεού για όλους τούς άνθρώπους. Τό άξίωμα μας εΐναι άποστολικό: νά γίνωμε Άγιοι καί νά εΐμεθα πλέον φώς εις τόν κόσμο».

* «Κάθε μέρα νά μετράμε τήν άγάπη μας πόση εΐναι. Ήδΐως τό βράδυ νά αναλογιζώμεθα: Άράγε σκέφθηκα σήμερα τόν Θεόν; Ποϋ βρίσκομαι ένώπιον του Θεού; Ήεκανα κάποια θυσΐα; Ταπεινώθηκα για χάρι Του; Ήδόξασα τό όνομά Του μέ τή ζωή μου; ...Νά μεριμνάμε πώς θά πλησιάσωμε τήν άγάπη του Θεού καί πώς θά αναπαυθώμε κοντά Του, όταν Τόν συναντήσωμε».

* «Κάθε θλΐψις εΐναι ένα άνθος, πού μΐς προσφέρει ό Χριστός καί επάνω του φέρει τό έρώτημα: Φιλεΐς με; Ήάν αντιπροσφέρωμε στόν Κύριο τήν ευχαριστία μας μέ τήν άποδοχή τής δοκιμασΐας καί άπαντήσωμε: “Ναΐ Κύριε, σύ οΐδας ότι φιλω Σε”, τότε αρχΐζει τό άνθος νά δένη καρπό».

* «Ή μεγαλυτέρα άποστολή εΐναι νά άγιάσωμε τόν έαυτό μας, για νά άγιασθΐ καί ό λαός. Όταν σε μΐα περιοχή ύπάρχη ένας Άγιος, οΐ άνθρωποι επηρεάζονται καί γίνονται διαφορετικοΐ. Καί όταν περάσης άπό εκεί, λέγεις: Τΐ χαριτωμένος τόπος! Γιατί ύπάρχει ή Χάρις του Άγίου Πνεύματος, μέ τήν όποΐαν άγωνίσθηκε ό Άγιος καί άγΐασε καί τόν τόπο, όπου περιπάτησε».

* «Ό,τι γίνεται για τήν άγάπη του Χριστού, όσο

μικρό και άσήμαντο και άν είναι, έχει μεγάλη άξία στά μάτια Έκείνου, πού για χάρι μας έδέχθη κολαφισμούς. Κάθε θυσία, πού κάνομε για τόν Θεό, είναι τρυφή Θείας άγάπης!».

* «Όταν έχομε επίγνωσι τής πτωχείας μας και ευχαριστία προς τόν Θεό, έχομε και τήν έλπίδα βεβαία ότι ό Θεός θά μās συγχωρήση...».

* «Άληθινή μετάνοια δέν είναι ή άπλη μεταμέλεια και ή έξαγόρευσις τών άμαρτημάτων, αλλά ή συντριβή τής καρδιάς, ή άλλαγή του νοός και ή διαρκής άναζήτησις τής Θεοκοινωνίας...».

* «...Ή έξομολόγησις προϋποθέτει τήν μετάνοια νά έναποθέτης τό πταΐσμα σου μέ αυτομεμψία και έμπιστοσύνη στό Θεϊον έλεος...».

* «Τό έλεος του Θεου στέκει άπό πάνω μας μέ ένα καταβρεκτήρα. Άρκει νά άνοιξομε τήν στρόφιγγα, πού είναι ή μετάνοια, και ό Θεός άμέσως θά μās λούση μέ τό έλεός Του... Ό Κύριος άμέσως μās έλεεί, όταν έμεΐς στρεφόμεθα προς Αυτόν. Μόλις ό άνθρωπος ειπή “ήμαρτον”, ό Θεός τόν συγχωρεί άμέσως. Νά μή χάνομε, λοιπόν, τήν έλπίδα μας προς τόν Θεόν, γιατί προσβάλλομε τό άπειρο έλεός Του. Έκείνοι πού δέν θά σωθοϋν είναι οί μηδέποτε μετανοήσαντες».

* «...Άπαξ και έπεσεσ στον βυθό τής μετανοίας διά τής ταπεινοφροσύνης, κολυμβās πλέον εις τό έλεος του Θεου και έλπίζεις. Έτσι καλλιεργείται ή Θεία άγάπη...».

* «Τά Μοναστήρια είναι μετόχια του ουρανού, είναι υπερκόσμια θυσιαστήρια τής λατρείας του Θεου, φροντιστήρια άγιασμού, πανεπιστήμια ταπεινώσεως».

* «...Δέν ύπάρχει πίο άσχημο πράγμα άπό τόν άφιερωμένο στον Θεό άνθρωπο, πού παραμελεί τά πνευματικά του καθήκοντα και άσχολεΐται μέ τούς συγγενείς και τά πράγματα του κόσμου. Ό ιερεύς είναι συνεργός του Θεου για τήν σωτηρία τών ανθρώπων. Στέκεται στην όχθη τής στρατευομένης Έκκλησίας και διαπορθμεύει τούς πιστούς στην αιώνιο άκτή τής Βασιλείας του Θεου».

* «Ή ζωή του ιερωμένου είναι μία διαρκής νήψις. Ή πνευματική επαγρύπνησις επί του νοϋ και τής καρδιάς, είναι άπαραίτητη προϋπόθεσις για τόν άγιασμό του ιερέως. Και ή νηπτική ζωή άσφαλίζεται μέ τήν συχνή συμμετοχή μας στα μυστήρια, και ιδίως στό μυστήριο τής έξομολογήσεως. Είναι άδιανόητο νά μή λούεται ό ιερωμένος στό ευώδες λουτρό τών δακρύων τής συντριβής. Και είναι έπισφαλές νά λειτουργή, άν δέν καθαρίζεται συχνά μέ τό μυστήριο τής μετανοίας. Ό λειτουργός πρέπει νά είναι λαμπρότερος τών ήλιακων άκτίων. Έδώ πού τά λέμε, πώς ήμπορεί ό Πνευματικός νά όμιλή περί μετανοίας και έξομολογήσεως, εάν ό ίδιος δέν έξομολογείται;

Διά νά προσεγγίζομε τό άγιο Θυσιαστήριο μέ έμπιστοσύνη στην άγάπη Του, πρέπει νά ζοϋμε διαρκώς μέσα σε εκείνη τήν άπαστράπτουσα καθαρότητα, πού μās έχάρισε ή μετάνοια, όταν πρωτοσυναντήσαμε τόν Θεό στην «Γαλιλαία» μας. Μή ξενοιάζομε, λοιπόν. Χρειάζεται προσοχή, διότι μετά τήν πρώτη γνωριμία –δηλαδή τήν πρώτη επίσκεψη τής θείας Χάριτος– ό Θεός αφήνει τόν άνθρωπο νά άγωνισθί μόνος του, για νά άποδείξη τήν σταθερότητα τής άγάπης του».

* «Τόν Χριστόν δοξάζει μόνον ἐκεῖνος, πού τηρεῖ τίς ἐντολές Του καί μετέχει εἰς “τήν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ” (Φιλιπ. γ’ 11). Κοινωνοί τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὅποιος “ἐαυτόν ἐκένωσε μορφήν δούλου λαβών” (Φιλιπ. β’ 7), γίνονται ὅσοι φέρουν τά τραύματά Του».

* «Ὅλα τά ἔργα τοῦ ἱερέως εἶναι μεγάλα καί Θεῖα, ὅταν γίνονται πρός δόξαν Θεοῦ. Ἀλλά ἡ ἱερωσύνη μᾶς ἐδόθηκε ἀπό τήν Ἐκκλησία κυρίως γιά τήν τέλεσι τῶν Θείων μυστηρίων. Ὅλα τά ἄλλα εἶναι ἐπικουρικά γιά τήν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Τίποτε νά μή θεωρῆς ἀντάξιο τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Λειτουργίας. Αὐτό θά εἶναι τό ὕψιστο ἔργο σου. Νά σοῦ πῶ καί ἀκόμα ἓνα; Ὅταν θά στέκεσαι ἐμπρός στό Θυσιαστήριο, νά πλατύνεται ὁ ἐαυτός σου καί στήν καρδιά σου νά χωράη ὅλο τό σύμπαν. Ἔτσι θά προσεύχεσαι γιά ὅλη τήν ἀνθρωπότητα καί γιά καθένα χωριστά. Θά θρηνηῖς γιά τίς ἁμαρτίες ὄλου τοῦ κόσμου, ὅπως γιά τίς δικές σου, καί θά ζῆς τήν δική σου ἁμαρτία ὡς ἁμαρτία ὄλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Θά ἰκετεύῃς τόν Θεό νά γίνῃ γνωστός στούς ἀνθρώπους, γιά νά Τόν ἀγαπήσουν καί νά ἐνωθοῦν μαζί Του, ὥστε νά εἰσεέλθουν ὅλοι μέσα στό Θεῖο φῶς».

* «Στήν μοναχική ζωή πρώτη εἶναι ἡ δοξολογία καί ἡ εὐχαριστία τοῦ Θεοῦ καί ἔπειτα ἡ διακονία. Γι’ αὐτό, παντός ἄλλου ἔργου προέχει ἡ λατρεία καί ὁ προσωπικός ἀγιασμός. Ἡ ζωή τῶν μοναχῶν ἐξαγιαζεται μέ τήν καθημερινή Θεία Λειτουργία, ἀλλά καί μέ τήν ἀνελλιπή ἐπιτέλεσι ὄλων τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τοῦ ἡμερονυκτίου...».

* * *

* «Σκοπός τοῦ γάμου εἶναι ὁ διά τῆς ἐνώσεως ἀγιασμός τῶν προσώπων μέ τήν πλήρη ἐξομοίωσί τους πρός τόν Χριστόν. Μήν λησμονῆτε τούς λόγους τοῦ Ἀποστόλου: “Εγώ δέ λέγω εἰς Χριστόν καί εἰς τήν Ἐκκλησίαν” (Ἐφεσ. ε’ 32). Νά πάρετε ἀμετάκλητη τήν ἀπόφασι ὅτι θά συμπορεύεσθε ἰσοβίως τήν ὁδό τοῦ Χριστοῦ διά τῆς θυσίας, μέ ἀφοσίωσι μεταξύ σας. Ἔτσι, δέν θά ἀφήσετε καμμία ρωγμή, ἀπό τήν ὁποία θά ἤμπορῇ νά εἰσχωρήσῃ λογισμός διαιρέσεως».

* «Μή παραξενεύεσθε ὅταν παρουσιάζετε ἀνθρώπινες ἀδυναμίες. Νά δικαιολογῆτε ὁ ἓνας τά λάθη τοῦ ἄλλου μέ ὑπομονή καί ἀνοχή, γιά νά βασιλεύῃ ἡ εἰρήνη ἀνάμεσά σας ἀνά πᾶσαν στιγμὴν. Ὅταν ὑποχωρῇ ὁ ἓνας στόν ἄλλο, θά ὑπάρχῃ ἀρμονία καί ἐνότης. Ὅλος ὁ ἀγῶνας σας νά εἶναι ἡ ἐξομοίωσίς σας μέ τόν Χριστό καί τότε θά γίνετε ἓνα μαζί Του καί μεταξύ σας...».

* «Ἀφοῦ ἀνάμεσά σας θά βασιλεύῃ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, δέν ὑπάρχει φόβος νά γίνῃ ἡ ζωή σας ρουτίνα. Τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ θά σᾶς ἐνώνῃ καί θά ζωογονῇ τήν ἀγάπη σας. Καί ὅσο πῶς πολύ θά ἀγαπᾶτε τόν Χριστό τόσο θά συσφιγγονται καί οἱ μεταξύ σας δεσμοί. Ἡ ἀγάπη, πού ἔχει κέντρο τόν Χριστό καί ὄχι τό ἐγώ, δέν σβῆνει, εἶναι αἰώνια. Ἔτσι δέν εἶναι; Ὅταν ὁ Θεός εὐρίσκη ἀνοικτή τήν θύρα τῆς ἀγάπης μας, ρίχνει μέσα στήν ψυχή μας τήν δική Του ἀγάπη καί τόν πλοῦτο καί τό ἔλεός Του. Καί τότε ἔχομε μέσα μας πλημμύρα εὐλογίας καί ἔχει νά μᾶς παρουσιάσῃ ὁ Θεός..., χίλιες δυό ἀποκαλύψεις».

* «Τά παιδιά σήμερα εἶναι σταυρός. Ἐπειδή εἶναι ἐκτεθειμένα σέ τόσους πειρασμούς, χρειάζεται νά ἔχῃς μεγάλη ὑπομονή. Μήν τά μαλώνῃς γιά ἀσήμαντες

ἀφορμές, γιατί ἀντιδροῦν. Νά τά ἐπιπλήτης μόνο για σοβαρά παραπτώματα, για νά καταλαβαίνουν ὅτι ἔπταισαν καί νά μετανοοῦν. Καί νά ξέρης συνήθως τόν δρόμο, πού παίρνει τό πρῶτο παιδί, ἀκολουθοῦν καί τά ὑπόλοιπα... Μή ξεχνᾶς ὅτι ὅταν ἐσύ ἀγαπᾶς τόν Θεό περισσότερο ἀπό τά παιδιά σου, τότε Ἐκεῖνος τά ἀγαπάει διπλᾶ καί τά εὐλογεῖ ἀνταποκρινόμενος στήν δική σου ἀγάπη».

* «Ἡ ἀποστολή τῆς γυναίκας εἶναι πολύ τιμητική. Ὁ Θεός σέ ἐκάλεσε νά συνεργάζεσαι μαζί Του στήν ἀνάδειξι Ἀγίων. Ἀπό σένα ἐξαρτᾶται ἡ ἀγιότης καί ἡ ἐνότις ὅλης τῆς οἰκογενείας. Ἀφ' ὅτου ἡ γυναῖκα βγήκε ἔξω ἀπό τό σπίτι για νά ἐργασθῆ, ἄρχισαν νά σείωνται τά θεμέλια τῆς οἰκογενείας καί τοῦ ἔθνους. Τό παιδί ἔχει μεγάλη ἀνάγκη ἀπό τήν παρουσία καί τήν ἀγάπη τῆς μάνας... Τό παιδί, για νά γίνει φυσιολογικό, πρέπει νά μεγαλώνη στήν ἀγκαλιά τῆς μάνας του».

* «Ἐάν ἐσεῖς οἱ γονεῖς ζητε πραγματικά τήν ζωή τοῦ Χριστοῦ, ὁ Θεός θά ἀρπάξη τά παιδιά σας καί θά τά ὀδηγή Ἐκεῖνος στόν δρόμο τοῦ ἀγιασμοῦ. Μή νομίζετε ὅτι σεῖς θά σώσετε τά παιδιά. Ὁ Θεός εἶναι Αὐτός πού σώζει. Μέ ταπείνωσι, λοιπόν, νά παρακαλῆτε τόν Θεό. Ὅταν γνωρίζουμε ὅτι ἐμεῖς δέν κάνομε τίποτα ἀπολύτως, ἐνῶ ὁ Θεός κάνει τά πάντα, κλείνομε τήν πόρτα στόν πειρασμό καί ἀφιέμεθα στό ἔλεος τοῦ Θεοῦ».

* * *

* «Ἡ πίστις εἶναι ἓνα Θεῖο δῶρο, ἄπιαστο· καί πρέπει νά τό κυνηγᾶμε συνεχῶς, για νά τό πλησιάσωμε καί νά τό ἐγγίσωμε. Καί ὅσο τό ἐγγίζομε τόσο ἀπο-

μακρύνεται, γιατί ἔχει ἀπεραντοσύνη καί δόξα ἀφθαστη... Νά ἔχωμε τέτοια ἀκράδαντη πίστι στόν Θεό, πού νά γίνεται δύναμις μέσα μας, μέχρι ἐξαφανισμοῦ τοῦ ἑαυτοῦ μας, ὥστε νά ζῆ ἐντός μας πλέον ὁ Χριστός».

* «Ὅταν ἔχωμε πίστι, ἔχομε ἀδιασάλευτο βίο. Μέ τό ἄροτρο τῆς πίστεως ὁ ἄνθρωπος καλλιεργεῖ καί τά βράχια, τά βράχια τῶν παθῶν, τῆς ἀπιστίας, τῆς σκληροκαρδίας· καί κάνει τό ἔδαφος τῆς ψυχῆς του πρόσφορο για καλλιέργεια. Τότε φυτρώνουν πλέον οἱ ἀρετές.

Ὅταν πιστεύης, ταπεινοῦσαι, φωτίζεσαι καί ἔρχεσαι εἰς ἐπίγνωσι τῆς Ἀληθείας. Νά βιώσωμε τήν πίστι, αὐτό τό μεγάλο δῶρο πού μᾶς ἐχάρισε ὁ Θεός. Νά ἀρτοποιήσωμε καλά αὐτό τό προζύμι τῆς πίστεως καί νά ζυμώσωμε τόν βίο μας μέ τήν τήρησι τῶν ἐντολῶν».

* «...Τά πάντα γίνονται διά τῆς πίστεως. Ἡ πίστις εἶναι τό φῶς τῆς διανοίας. Ἡ μεγαλύτερα σοφία, ἡ μοναδική καί πραγματική σοφία εἶναι ἡ πίστις εἰς τόν Θεόν, εἰς τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τόν Ἀναστάντα, τόν μοναδικό Λυτρωτή! Μέ αὐτή τήν πίστι εἰσέρχεσαι εἰς τόν χῶρο τοῦ Θεοῦ, ἀνοίγεσαι μέσα εἰς τό Πνεῦμα τό Ἅγιο καί ἀφήνεις ἀνοικτές τίς θυρίδες σου για νά σέ κατευθύνῃ Ἐκεῖνο μέ τήν πνοή Του...».

* «...Ἡ πίστις εἶναι τό πᾶν. Αὐτή μετακινεῖ ὄρη, αὐτή ἀγιάζει, αὐτή οὐρανοποιεῖ τόν ἄνθρωπο. Ὅλα ἡ πίστις τά κάνει. Αὐτή «ξεκινάει» τήν προσευχή ἀμέσως».

* «Ὅταν λέμε ὅτι πιστεύομε στόν Χριστό, σημαίνει ὅτι ἔχομε λατρεία πρὸς τόν Χριστό. Τόν ζοῦμε!

Ζούμε μέσα σ' Αὐτόν καί μόνο ὁ Χριστός ζῆ μέσα μας. Αὐτός εἶναι ἡ ζωὴ μου! Αὐτός εἶναι ἡ ἀγάπη μου! Αὐτός εἶναι τὸ φῶς μου!».

* «Πίστις εἶναι ἡ βεβαιότης ὅτι ὁ Θεός εἶναι ὁ μόνος Θεός, ὁ ἄπειρος καὶ δέν ὑπάρχει τίποτα πέραν Αὐτοῦ...».

* «Διὰ τῆς πίστεως ὅλα τὰ ἰδικά Του θά εἶναι ἰδικά σου, ἐπειδὴ ὁ θεόπλαστος ἄνθρωπος, ὡς θεοειδής, ἔχει τὴν δυνατότητα διὰ τῆς Χάριτος νά προσλαμβάνη τὰ ἰδιώματα τοῦ Θεοῦ καὶ νά ἐξομοιοῦται πρὸς τὸν Θεάνθρωπο Χριστό».

* «Ἡ χαρισματικὴ ταπείνωσις δίδεται εἰς τὸν ἄνθρωπο, ὅταν φθάσῃ εἰς τὴν πληρότητα τῆς πίστεως».

* «Κάθε ἀρετὴ, γιὰ νά εἶναι γνησία, πρέπει νά φέρῃ τὴν σφραγίδα τῆς ταπεινώσεως. Χωρὶς αὐτὴν, ὁλος ὁ ἀγῶνας ἀποβαίνει μάταιος, καὶ πολλές φορές ἐπιζήμιος, ὅταν μολύνεται ἀπὸ τὴν ματαιοδοξία ἢ τὴν ὑπερηφάνεια».

* «Ἐάν ἔχῃς τὴν ὑπακοή καὶ τὴν ταπείνωσι, οἱ ἄλλες ἀρετές ἔρχονται ὅλες μόνες τους καὶ μαζεμένες. Ἐνῶ ὁ ἐγωϊσμός εἶναι σκότος... Ὁ ἐγωϊσμός τυφλώνει τὴν ψυχὴ καὶ διαστρέφει τὴν ἀλήθεια. Καὶ εἶναι δυνατόν νά πορευόμεθα ἀνάποδα καὶ νά νομίζωμε ὅτι βαδίζωμε τὸν δρόμο τῆς σωτηρίας».

* «...Ἡ ὑπακοή στρώνει καὶ ἐξομαλύνει τὸν χαρακτῆρα, τὸν στιλβώνει. Μὲ τὴν ὑπακοή πορευόμεστε γρηγορώτερα πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ μᾶς ὑποδέχονται οἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν καὶ μᾶς ὀδηγοῦν στὸν Κύριο. Χωρὶς τὴν ὑπακοή δέν γίνεται τίποτε... Ἡ εὐλογία καὶ ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ ἔρχονται μὲ τὴν ὑπακοή».

* * *

* «Ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι τὸ θερμοκήπιο, μέσα στό ὁποῖο μεγαλώνουν τὰ ὠραῖα λουλούδια τῶν ἀρετῶν. Χρήζομε, λοιπόν, ταπεινοφροσύνης, γιὰ νά στολίσωμε τοὺς ὠραίους κήπους, τοὺς οὐράνιους, ὥστε νά μὴ μᾶς δέρουν οἱ ἄνεμοι καὶ χάνωμε τὰ ἄνθη. Οἱ ἄνεμοι εἶναι οἱ πειρασμοί, οἱ ὁποῖοι μᾶς δέρουν, ὅταν δέν ἔχωμε ταπεινοφροσύνη καὶ ἔτσι κινδυνεύομε ἀπὸ τὸ ἀνεμόβροχο. Ἐνῶ, ἐάν καλλιεργοῦμε τὰ ἄνθη μας στό θερμοκήπιο τῆς ταπεινοφροσύνης, ἔχομε τὴν Θεία σκέπη καὶ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Τότε ἀνά πᾶσαν στιγμὴν μᾶς εὐλογεῖ μὲ τὰ δύο χέρια Του ὁ Κύριος καὶ μένει ὁ κήπος μας ἀνθισμένος».

* «Πρῶτος στόχος μας εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη καὶ ἡ μετάνοια. Πρέπει νά ταπεινωθοῦμε κάτω - κάτω καὶ νά παραδεχθοῦμε τὴν πτωχεία μας... Οἱ ταπεινοὶ στρώνουν τὸν ἑαυτό τους μὲ ἐλπίδα κάτω ἀπὸ τὸ ἔλεος καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ἐτσι ἀπολαμβάνουν τὴν Θεία ἀγάπη, τὴν Θεία εὐφροσύνη!... Ἡ ταπείνωσις εἶναι ὁ ἀναβατήρ, πού μᾶς ἀνεβάζει κοντὰ στὸν Θεό καὶ κατεβάζει τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ σέ μᾶς».

* «Τὸ Κοινόβιο εἶναι Πανεπιστήμιο τῆς ταπεινώσεως μὲ Διδάσκαλο τὸν πρῶτο Ὑπάκουο, τὸν Ἐσταυρωμένο Χριστό!...».

* «Ἐάν ταπεινωθοῦμε, ὅ,τι ἔχει ὁ Θεός, ὅ,τι βλέπει ὁ Θεός, θά εὐδοκήσῃ νά τὰ ἴδωμε καὶ ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι, ἐπειδὴ θέλει νά γίνωμε θεοὶ κατὰ Χάριν».

* «Εὐχόμεθα ὅπως ὅλοι ἀποκτήσωμε τὴν ἀπλότητα τῆς καρδίας καὶ τῶν νοημάτων, γιὰ νά ἐπιτύχωμε τὴν σφήνωσι τοῦ νοός εἰς τὰ Οὐράνια... Παίζει μεγάλο ρόλο ἡ ἀπλότης στὴν συζήτησι, στὴν σκέψι, στὰ νοήματα... Ὁ ἀπλοῦς ὁμοιάζει πρὸς τὸν Θεό καὶ εἶναι ὁ ἀγαπητός τοῦ Θεοῦ».

* «...Νά ἀποκτήσωμε τήν ἀπλότητα, γιά νά ἡμπορέσωμε νά ὀμιλήσωμε μέ τόν Θεό Πατέρα. Ἡ ἀπλότης ἔχει τήν παιδική χάρι, τήν ἀγγελική. Ὁ ἀπλός ἄνθρωπος εἶναι τρυφερός, γιατί ἔχει δροσισθῆ ὅλος ἀπό τήν ταπεινοφροσύνη καί ἔχει γίνεи υἱός τοῦ Θεοῦ κατὰ Χάριν».

* «Ὁ ἀπλός καί ταπεινός ἀγαπᾶται ἀπ' ὄλο τό σύμπαν. Τόν ἔχει ὁ Θεός στήν ἀγκαλιά Του. Τόν εὐλογεῖ, τόν χαριτώνει, τόν ἀναπαύει, τόν ἐλκύει κοντά Του. Τά νοερά ὄντα τόν ἀγαποῦν. Θεός, Ἄγγελοι, ἄνθρωποι, ἀκόμη καί ἡ ἄψυχος κτίσις, τοῦ προσφέρονται χάριν τῆς ἀπλότητος πού τόν στολίζει. Κινοῦνται τά πάντα πρὸς αὐτόν, γιατί ἐλκύονται ἀπό τήν ἀγαθότητά του...».

* «Ἄρνούμεθα τόν παρόντα κόσμο χάριν τοῦ Οὐρανοῦ. Δέν ἀρνούμεθα, ὅμως, τίς εἰκόνες τοῦ Θεοῦ. Γιατί ἡ ὠραιοποίησις αὐτῶν τῶν εἰκόνων εἶναι ἡ μέριμνα τῶν μοναχῶν καί τό κύριο αἴτημα τῶν προσευχῶν τους. Ἡ ἀληθινή ἀγωνία τοῦ μοναχοῦ εἶναι πῶς θά σωθῆ ὁ κόσμος καί πῶς θά ἔλθουν οἱ πάντες εἰς μετάνοιαν καί σωτηρίαν».

* «Ἡ ζωή τοῦ μοναχοῦ εἶναι ἀγῶνας τιτάνιος, ἀλλ' ὄχι τυραννία. Εἶναι ζωή δοξολογίας καί εὐχαριστίας! Ἡ εὐχαριστία πρὸς τόν Θεό εἶναι δίκικο μαχαίρι διά τόν διάβολο. Ὅταν ἔχωμε εὐχαριστία, τά βέλη τοῦ πονηροῦ ἀχρηστεύονται, γίνονται ὅλα ἄστοχα...».

* * *

* «Οἱ Ἄγιοι ἦσαν λεβέντες ἄνθρωποι· ὄχι κακομοίρηδες. Εἶχαν λεβεντιά μέσα τους. Λεβεντιά πνευματική. Ὅχι ἐγωϊσμούς καί τέτοια πράγματα. Ὅχι!...

Αὐτή ἡ λεβεντιά τοὺς ὠδήγησε στήν θυσία. Ἔπαιζαν τήν ζωή τους κορώνα - γράμματα ἀνά πᾶσαν στιγμήν. Καί ἐρωτᾶμε τόν ἑαυτό μας τώρα: Ἐμεῖς ἔχομε τά φρονήματα τῶν Ἁγίων; Εἶμαστε τελείως ἀφιερωμένοι στόν Θεό, ὅπως εἶναι ἀφιερωμένος ὁ ὑπασπιστής τοῦ βασιλέως, πού τόν ἀκολουθεῖ μέχρι θανάτου; Εἶμαστε καί ἐμεῖς ἔτσι ἀποφασισμένοι νά φθάσωμε στήν ὁμολογία μέχρι θανάτου;».

Τό ἐξαιρετο πνευματικό βιβλίο **Ο ΠΑΤΗΡ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ** ἐκυκλοφόρησε ἀπό τήν Ἱερά Μονή Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Μακρυνοῦ Μεγάρων τό 2006 σέ ἐπιμελειμένη ἔκδοσι καί βιβλιοδεσία. Σχήμα 17,5X25, σελίδες 568. Τιμᾶται μόνον 22 εὐρώ, σύν ἔξοδα ἀποστολῆς ἐπί ἀντικαταβολῇ 5 εὐρώ. Τήν κεντρική διάθεσι τοῦ βιβλίου ἔχει ἡ Ἱερά Μονή. Πληροφορίες στό τηλέφωνο: 2296051333.

Διατίθεται καί στά ὀρθόδοξα χριστιανικά βιβλιοπωλεῖα καί ἀπό τίς ἐκδόσεις «ΟΡΘΟΔΟΕΟΣ ΚΥΨΕΛΗ», τηλ. 2310212659.

**«Όταν προσευχώμεθα τελωνικῶς,
μᾶς λούζει τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ»**

* «Όταν προσευχώμεθα μέ ἀληθινή ἀγάπη γιά τόν συνάνθρωπο ὁ Θεός ἀναπαύει πρῶτα ἐμᾶς, στερεώνοντας τήν πίστι μας. Μόλις δέ παγιωθῆ μέσα μας ἡ πίστις εἰς Χριστόν, ἀμέσως δρᾷ ἡ προσευχή καί εἰς ἐκεῖνον, γιά τόν ὁποῖον προσευχώμεθα. Διότι ὁ Θεός συγκινεῖται ἀφάνταστα, ὅταν κάποιος τόν παρακαλῆ νά ἐλεήσῃ τήν “ἀγάπη” Του, τήν εἰκόνα Του, δηλαδή τόν συνάνθρωπο· καί τότε Ἐκεῖνος ἐπεμβαίνει καί θαυματουρεῖ παρακαλῶ».

* «Όταν προσεύχεσαι μέ πίστι καί ἀγάπη γιά κάποιον ἀδελφό, θά ἔλθῃ καιρός πού, μέ τήν δύναμι αὐτῆς τῆς πίστεως καί τῆς ἀγάπης, θά εἰσέλθῃς στήν χάρι τῆς Θείας θαυματουργίας. Ἡ πίστις θά θαυματουργήσῃ καί θά μεταδώσῃ στόν ἀδελφό τήν Χάρι, διεγείροντας τήν ψυχή του πρὸς τό Θεῖον· θά πιστεύσῃ καί αὐτός καί θά δεχθῆ τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ, καί τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ».

* «Πρέπει νά ἔχωμε προσευχή μουσκεμένη στά δάκρυα γιά ὅλο τόν κόσμο, τόν πάσχοντα κόσμο. Ἰδιαιτέρως νά δεώμεθα γιά τούς πάσχοντας πνευματικῶς, πού παραπαίουν στά σκότη καί παρασύρονται ἀπό τόν πύρινο ποταμό τῆς ἁμαρτίας. Όταν τά Μοναστήρια προσεύχονται γιά τόν κόσμο, θά γίνῃ ἴλεως ὁ Θεός, θά λυπηθῆ τά πλάσματά Του καί θά τά σώσῃ.

Ἔμεῖς ἤλθαμε ἐδῶ στήν ἔρημο μόνο καί μόνο γιά τήν προσευχή. Ἦλθαμε γιά νά προσφέρωμε τήν μετάνοιά μας, ὄχι μόνο γιά τόν ἑαυτό μας, ἀλλά καί γιά ὅλον τόν κόσμο. Ἄν μᾶς λείψῃ ἡ προσευχή, ἐσβήσαμε. Γιατί ἀπό τήν δύναμι τῆς προσευχῆς ἐξαρτᾶται ἡ δύναμις τῆς ἀγάπης. Βεβαίως, χωρίς ἀγάπη δέν ὑπάρχει προσευχή· ἀλλά καί χωρίς προσευχή δέν ζῆ ἡ ἀγάπη. Ἡ ἰκεσία γιά τόν συνάνθρωπό μας ἔχει μεγάλη σημασία καί γιά τήν ἰδική μας ψυχή. Ὁ Θεός, ἐπειδή εἶναι Ἀγάπη, ἀγαπᾷ πολύ τήν ἀγάπη Του, τόν ἄνθρωπο. Ἄνταποκρίνεται ἀμέσως μέ Θεϊκή εὐσπλαγχνία στήν φιλόνητο προσευχή μας καί σπεύδει νά μᾶς ἀναπαύσῃ μέ τό πλήρωμα τοῦ ἐλέους Του. Τότε ἡ ὑπαρξίς μας πλατύνεται καί ἐνώνεται ἐν Πνεύματι μέ ὅλη τήν ἀνθρωπότητα. Ἀλλά καί ὁ ἄνθρωπος, πού ὑποστηρίζεται μέ τήν προσευχή τῶν συνανθρώπων του, ἀποκτᾷ μεγάλη δύναμι καί θωρακίζεται ἐναντι τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ προσευχή γιά τόν πλησίον συγκινεῖ τόν Θεό καί διεγείρει τό ἔλεός Του. Όταν μέ συντριβή καί μετάνοιαν πολλῶν δακρύων παρακαλοῦμε τόν Θεό γιά τόν διπλανό μας, ἔχοντας βαθειά συναίσθησι τῆς ἀναξιότητός μας, τότε γινόμαστε παγκόσμιοι, ἐπειδή ἐνούμεθα μέ τόν Χριστό, πού περικλείει μέσα Του τό σύμπαν».

* * *

«Μόλις προσευχηθοῦμε γιά τόν πλησίον, ἀμέσως ἐπισκέπτεται τήν ψυχή μας ἡ Ἁγία Τριάς».

* «Πῶς θά ἐκπληρώσουμε ἐμεῖς τήν μεγάλη ἐντολή τῆς ἀγάπης, ἐάν ὄχι διά τῆς προσευχῆς, πού εἶναι τό κύριο ἔργο μας; Νά μετέχωμε ὅλοι εἰς αὐτήν τήν κοινή προσφορά πρὸς τόν συνάνθρωπον διά τῆς προσευχῆς καί νά «βογγᾶμε», ἐπειδή κάτω καίγεται ὁ κόσμος ὀλόκληρος. Σκεφθῆτε πόσος κόσμος καίγεται!

Είναι κόσμος.... κόσμος... Καί λές: Ποῦ πηγαίνουν ἄ-
ράγε ὅλοι αὐτοί οἱ ἄνθρωποι; Πᾶνε ὅλοι γιά τήν Κό-
λασι; Βεβαίως ὁ Κύριος μᾶς λέγει ὅτι θά κολασθοῦν
μόνο οἱ μηδέποτε μετανοήσαντες. Ὅμως, γιά σκεφθῆ-
τε ὑπάρξεις αἰώνιες νά ὀδηγηθοῦν στήν Κόλασι!.. Πό-
σο πρέπει νά πονᾶμε καί νά προσευχώμεθα γιά ὅλους
αὐτούς, γιά ὅλο τό οἰκοδόμημα τῆς Ἐκκλησίας!».

* «Ὅταν στήν προσευχή ἔχουμε πληρότητα πίστε-
ως, τότε αἰσθανόμεθα τήν Παρουσία τοῦ Θεοῦ καί
τοῦ ὁμιλοῦμε “ἐνώπιος Ἐνωπίω”, πρόσωπον πρός
πρόσωπον. Αὐτή ἡ μυστική καί καυστική συνομιλία
μετά τοῦ Παναγάθου Θεοῦ, ἀνοίγει τούς ὀφθαλμούς
τῆς ψυχῆς. Ὁ νοῦς ὁρᾷ τόν Θεό καί ἡ ψυχὴ ἐνώνεται
ἀρρήτως μαζί Του».

* «Ἡ ἀληθινή προσευχή εἶναι ἀστραπόμορφος
καί φεγγοβόλος τόπος Θεοφανείας. Ἡ προσευχή εἶναι
ἡ διόπτρα, διά τῆς ὁποίας ἀτενίζομε τά Οὐράνια. Δι’
αὐτῆς δεχόμεθα τήν ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ καί ἐνούμε-
θα μετ’ Αὐτοῦ».

* «Ὅταν προσευχώμεθα τελωνικῶς, μᾶς λούζει τό
ἔλεος τοῦ Θεοῦ καί τό σκοτεινό καταγώγιο τῆς ψυχῆς
μας καταυγάζεται ἀπό τό Θεῖο Φῶς. Ἐάν προσεύχεται
μέ πνεῦμα συντριβῆς καί μετανοίας, ἔχοντας ἐπίγνωσι
τῆς ἁμαρτωλότητός σου καί τῆς ἀπείρου Θείας εὐ-
σπλαγγνίας, εὐρίσκεισαι αἴφνης νά φορῆς βασιλικήν
άλουργίδα Θείας δόξης. Χωρίς μετάνοια, πένθος καί
συντριβή δέν εἶναι δυνατόν νά ἐλκύσουμε τό Θεῖο
Φῶς στήν ψυχὴ μας».

* «Γιά νά προσευχηθοῦμε πραγματικά γιά τούς ἄν-
θρώπους, γιά ὅλο τόν κόσμο, καί νά ἐνεργήσῃ τό ἔλε-
ος τοῦ Θεοῦ διά τῆς προσευχῆς μας, πρέπει ἐμεῖς νά ἔ-

χωμε σπλάγγνα οἰκτιρμῶν, νά εἴμεθα τεταπεινωμένοι
καί νά ἔχουμε σκέψι, στόμα, ὀφθαλμούς, ὦτα ἅγια. Νά
εἴμεθα ἅγιοι, ὥστε νά κάνουμε πρᾶξι τήν ἀποστολή
μας πρός ὅλη τήν οἰκουμένη. Καί ὅταν ὁ Κύριος μᾶς
εὐρίσκει δεκτικούς τῆς Χάριτός Του, δέν βραδύνει νά
ἐκπληρώσῃ τίς θερμές ἱκεσίες μας».

* «Ἡ προσευχή μας δρᾷ σωστικά μέσα στήν ψυχὴ
τήν δική μας καί μέσα στίς ψυχές, γιά τίς ὁποῖες πα-
ρακαλοῦμε προσευχόμενοι».

* «...Πρέπει νά ἔχουμε θέσει γερές βάσεις, μέ τήν
τήρησι τῶν ἐντολῶν, γιά νά ἡμποροῦμε νά κάνουμε
πνευματικές ἐκτινάξεις. Διαφορετικά, ὅλα θά εἶναι ἄ-
χρηστα... Μόνο μέ τήν ταπεινοφροσύνη γλιστράει ἡ
προσευχή καί φεύγει μόνη τῆς· δηλαδή, πάει ἐπάνω ἐ-
λεύθερα».

* «Ποτέ νά μή μένωμε χωρίς νά “δουλεύωμε” τήν
διάνοιά μας· οὔτε ἡμέρα οὔτε νύκτα. Μέ λίγα λόγια,
νά σκεπτόμεθα συνεχῶς τόν Θεό. Νά “δουλεύωμε”
τήν ἀγάπη Του, νά “δουλεύωμε” τό ἔλεός Του, νά ἀ-
νοίγωμε τήν ὑπαρξί μας πρός Αὐτόν».

* «Ὁ Θεός θέλει νά Τόν παρακαλοῦμε καί μάλι-
στα γιά τούς ἐχθρούς μας, γιά νά μᾶς γεμίση μέ τήν
Χάρι Του. Μόλις, λοιπόν, προσευχηθοῦμε γιά τόν
πλησίον, ἀμέσως ἐπισκέπτεται τήν ψυχὴ μας ὀλόκλη-
ρη ἡ Ἁγία Τριάς! Διότι ἡ ἀγάπη πρός τόν συνάνθρω-
πο εἶναι ἡ ἐπισφράγις τῆς ἀγάπης μας πρός τόν
Θεό. Ἔτσι, δίνοντας ὅλη τήν ἀγάπη μας στό Πρόσω-
πο τοῦ Χριστοῦ, παρακαλοῦμε γιά τόν συνάνθρωπο
καί εὐρίσκουμε ἔλεος καί ἐμεῖς καί ἐκεῖνος. Ποτέ δέν
μᾶς χαλάει χατήρι ὁ Θεός γι’ αὐτό καί τοῦ ὁμιλοῦμε
ὡς οἰκεῖοι. Ἐχω παρατηρήσει ὅτι, ὡσάκις παρεκάλε-

σα τόν Θεό, ἄκουσε τά αἰτήματά μας. Αυτό εἶδα μέχρι σήμερα. Ὄταν ἔχω ἐπίγνωσι τοῦ Θεοῦ ἐλέους, ἤμπορῶ νά Τοῦ λέγω μέ πίστι: «Ἄμα θέλης Ἐσύ, θά γίνῃ ἀμέσως αὐτό πού μου ζητάει ὁ ἕνας, ὁ ἄλλος, ὁ παρα-ἄλλος...».

* «Τό πρῶτο μας καθῆκον εἶναι ἡ προσευχή καί μετά ἔρχονται ὅλα τά ἄλλα. Πρέπει, ὅμως, νά ἔχωμε κατανοήσει Ποῖος εἶναι Αὐτός, τόν Ὅποιον παρακαλοῦμε, καί τί εἴμεθα ἐμεῖς ἐνώπιον Αὐτοῦ. Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται μέ τό Φῶς τοῦ Χριστοῦ. Τό Θεϊκό Φῶς ἀποκαλύπτει στόν ἄνθρωπο τήν δυσείμονα μορφή του, τόν ὁδηγεῖ στήν αὐτογνωσία. Τότε οἱ Θεῖες λάμπεις καταυγάζουν τήν ψυχή “πρός φωτισμόν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ”. Ἔ!... αὐτή ἡ γνώσις... αὐτό εἶναι τό ὄπλο τῆς πίστεως, μέ τό ὁποῖο “νικάμε” τόν Θεό. Ἔτσι δέν εἶναι; Ὄταν προσευχώμεθα μέ λατρευτική πίστι, ἔχομε “νικήσει” τόν Θεό!...».

* * *

* «Προσπαθοῦμε διά μέσου τῶν δύο πτερύγων, τῆς ὑπακοῆς καί τῆς ταπεινοφροσύνης, νά ἐπιβιβασθοῦμε στό διαστημόπλοιο τῆς προσευχῆς, τό ὁποῖο ἀκαριαίως διαπλέει ὄλους τούς οὐρανοῦς! Τούς διασχίζει ὄλους ἀμέσως!... Εἶναι τέλειο διαστημόπλοιο, ἀρκεῖ νά τό ἐφοδιάσης καλά, νά τό τροφοδοτήσης μέ δυνατή πυρηνική ἐνέργεια. Ἐάν, ὅμως, δέν ἔχῃς τά κατάλληλα ἐφόδια γιά νά τό ἐκτοξεύσης κανονικά, θά παγώση καί θά ἀχρηστευθῇ. Χρειάζεται ὡς ἐνέργεια τήν πυρηνική ἀγάπη, ὥστε μέ συνεχεῖς ἐκπυρσοκροτήσεις νά μᾶς ἀναβιάση στόν Θεῖο χῶρο, ὅπου ἀτενίζομε τήν ἀκτὴ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ...».

* «Ἡ εὐχή σιγά - σιγά παραμένει ὡς κτῆμα καί γο-

νιμοποιεῖ κάθε καλό μας λογισμό καί κάθε ἔνθετη κίνησι τῆς καρδιάς. Διότι ἡ εὐχή εἶναι φῶς, εἶναι Θεία δύναμις, εἶναι δῶρημα τέλειον “καταβαῖνον ἐκ τοῦ Πατρὸς τῶν φῶτων”... Λοιπόν, συνεχῶς νά κραυγάζομε τό “Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ”, διότι ἡ εὐχή εἶναι ἕνας σκελετός στόν ὁποῖο κολλᾶνε ὅλα τά μαργαριτάρια καί ὅλοι οἱ θησαυροὶ τῆς Χάριτος. Ἡ εὐχή εἶναι ἡ βάση τῆς πίστεως εἰς Χριστόν. Μέ τήν εὐχή ἀνοίγουν οἱ θυρίδες τοῦ νοῦ καί τῆς καρδίας καί εἰσέρχεται ὁ Κύριος. Τότε ὁ νοῦς βλέπει κόσμους ἀπείρους, βλέπει ἄπειρον δόξαν Θεοῦ καί πλούσιον ἔλεος Θεοῦ».

* «Ἡ προσευχή βγαίνει καυτερή σέ στιγμές ἀγῶνων, ὡς ὁμολογία τῆς πτωχείας μας, ἀλλά καί τῆς ἀγάπης καί τῆς εὐγνωμοσύνης μας πρὸς τόν Θεόν. Προηγεῖται, ὅμως, ὁ ἀγῶνας τῆς μετανοίας καί ἡ κατάνυξις τῆς καρδίας καί ἕνα “ρίξιμο” τῆς ὑπάρξεώς μας ἐπάνω στόν Θεό».

* «Ὄταν στήν προσευχή αἰσθάνεσαι τήν Θεία Παρουσία, τί νά πῆς; Σταματᾶς, γιατί εὐρίσκεσαι ἐμπρός στόν Ὑπέρολαμπρο, πού ἀντικατοπτρίζει τό φῶς Του ἐπάνω σου. Καθρεπτίζεσαι ἐνώπιόν Του, στυλβώνεσαι καί γίνεσαι καί σύ ἕνας καθρέπτης, στόν ὁποῖο ὁ ὀφθαλμός τῆς ψυχῆς σου βλέπει ὅλη σου τήν ὑπαρξι.... Ἡ ψυχή γίνεται ὅλη ὡς μία φιάλη κρυσταλλίνη, πού περιέχει τό φῶς τοῦ Χριστοῦ... Μέσα στό Φῶς γίνεσαι ὅλος φῶς. Καί φωτίζεις καί ἀπ’ ἔξω πλέον ὄσους σέ ἀτενίζουν, ὅπως οἱ Ἅγιοι».

* «Ὁ ἄνθρωπος πού δέν ἔχει εὐχαριστία, εἶναι ἕνα μπουμπουκι πού δέν μπορεῖ νά ἀνοίξη. Πρέπει νά ἀνοίξη γιά νά εὐωδιάση τό σύμπαν. Τότε εὐωδιάζει ὁ κόσμος, ὅταν οἱ ψυχές τῶν ἀνθρώπων ἔχουν τήν εὐχαριστία καί τήν δοξολογία πρὸς τόν Θεό...».

* «Κατά τό διάστημα τῆς Θείας λατρείας, ἐάν ἐμεῖς, ταπεινούμενοι διά τῆς εὐχαριστίας, δεχώμεθα τήν Θείαν ἔλλαμψιν καί Χάριν, πραγματοποιοῦνται στίς ψυχές τῶν πιστῶν πολλά θαύματα. Θαύματα μετανοίας, θαύματα εὐχαριστίας, θαύματα ἐλπίδος γιά τήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ καί θαύματα Θείας εὐφροσύνης».

* «Ἡ Θεία Λειτουργία πρέπει νά ἔχη σταθμούς δακρύων, γιά νά νοστιμεύη... Πρῶτος σταθμός, ἀσφαλῶς, εἶναι τά δάκρυα τῆς μετανοίας, πού ρέουν ἀπό τήν αἴσθησι τῆς πτωχείας μας. Κατόπιν ἔρχονται τά δάκρυα τῆς εὐχαριστίας καί τῆς δοξολογίας, πού πηγάζουν ἀπό τήν ἀντίληψι τοῦ Θείου ἐλέους. Καί ἀκολουθοῦν τά δάκρυα τῆς ἱερᾶς συγκινήσεως, πού ἀναβλύζουν χωρίς βία ἀπό τήν κατανόησι τῆς πίστεως εἰς τόν Χριστόν. Αὐτός εἶναι, μᾶλλον, ὁ μεγαλύτερος κρουνός ἢ κατανόησις τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐσέ, πρὸς ὅλους τούς ἀνθρώπους καί πρὸς ὅλο τό σύμπαν».

* «Στήν Θεία Λειτουργία ζοῦμε τήν ζωή τοῦ Χριστοῦ ἀπό τήν Γέννησι μέχρι τήν Ἀνάληψί Του. Κατά τήν λατρεία διαδραματίζονται ἐνώπιόν μας τά Θεῖα γεγονότα τῆς Σταυρώσεως, τῆς Ταφῆς τοῦ Κυρίου, τῆς Ἀναστάσεώς Του. Καί εἴμαστε καί ἐμεῖς παρόντες. Ἡμποροῦμε καί νά γίνουμε Μυροφόρες, μέ τήν αὐτήν ἀγάπη πρὸς τόν Χριστό. Τά μύρα μας, πού θά Τοῦ προσφέρωμε ἀνά πᾶσαν στιγμὴν, εἶναι πρῶτον τά δάκρυα τῆς μετανοίας καί τῆς εὐγνωμοσύνης καί δεύτερον ἢ ὀλοκληρωτικὴ ἀφιέρωσις τοῦ ἑαυτοῦ μας στήν λατρεία Του. Γιατί Τόν λατρεύουμε!... Τόν ζοῦμε! Δέν τελοῦμε ἀπλῶς μία ἀναπαράστασι τῆς Σταυρώσεως τοῦ Κυρίου, ἀλλά, μέ τήν ἀγία Ἀναφορά, εἰς-

δύομε στό μυστήριον τῆς Σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ καί συμπαριστάμεθα μέ τήν Θεοτόκο καί τόν Ἰωάννη κάτω ἀπό τόν Σταυρό! Ζοῦμε τήν λυτρωτικὴ Του θυσία καί τελοῦμε τήν ἀναίμακτο Εὐχαριστία εἰς τήν Αὐτοῦ ἀνάμνησι ἔτσι ἀπολαμβάνομε καί ἐμεῖς τήν σταυρικὴ ἀγάπη Του, τήν λύτρωσι καί τήν Ἀνάστασί Του».

* «Μελετήστε τίς Εὐχές. Ἡ κάθε μία περικλείει τήν Παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ, τήν Πανσοφία τοῦ Θεοῦ, τήν ὑπερτάτη Ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Αὐτό τό αἰσθάνομαι, ὅταν λέγω τίς Εὐχές, τίς ὁποῖες πολλές φορές “τρομάζω” νά τίς τελειώσω. Γιατί οἱ Ἅγιοι, ὅταν ἔγραφαν τίς Εὐχές ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ἐξέφραζαν τίς Θεῖες τους ἐμπειρίες. Οἱ Εὐχές περιέχουν θεολογία, δοξολογία, εὐχαριστία, παράκλησι, ἐμπιστοσύνη στόν Θεό, Θεῖο ἔρωτα!...».

* «Οἱ Ἅγιοι, μέ τήν ταπείνωσί τους, μᾶς παρουσιάζουν τήν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καί ἀκτινοβολοῦν ἀενάως σέ ὅλη τήν γῆ τό κάλλος τό Οὐράνιο. Ἀσφαλῶς δέν ἔχουν τήν πανταχοῦ παρουσία, ἀλλά ἐπικοινωνοῦν μαζί μας ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. Παρακολουθοῦν τίς σκέψεις καί τούς ἀγῶνες μας, μεσιτεύοντας στόν Θεό γιά τήν σωτηρία μας... Ὁ Θεός διά τῶν Ἁγίων Του, διαχέει τήν ἀγάπη Του στίς ψυχές μας... Γι' αὐτό πρέπει νά ἔχωμε ἄμεση σχέσι μέ ὅλους τούς Ἁγίους. Νά ἔχωμε μαζί τους φιλικές ἀγάπες!».

* «Οἱ Ἅγιοι μᾶς ἀγαποῦν καί μᾶς βοηθοῦν».

* «Ἄς ἔχωμε ἔντονη ἐπιθυμία νά ἐπικοινωνοῦμε νοερῶς μέ ἐκείνους πού ἔζησαν βίο ἅγιο ἀνάμεσά μας καί εὐαρέστησαν στόν Θεό. Τούς ἀνθρώπους αὐτούς τούς αἰσθανόμεθα ὡς ζωντανούς καί ἄς βρισκῶνται στήν ἀπέναντι ὄχθη!...».

* «Όταν μελετάμε τους βίους των Ἁγίων και τούς λόγους των Ἁγίων, νά ζοῦμε ὅ,τι διαβάζομε. Νά ζοῦμε καθημερινά τήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Νά ἀντιγράψωμε τήν ζωή τους ἐπάνω στίς καρδιές μας. Νά μήν πᾶνε οἱ κόποι μας κενοί, νά μή μένωμε μόνο στήν ἀνάγνωσι. Νά γνωρίζωμε τί ἔκανε ὁ κάθε Ἅγιος και νά πηγαίνωμε ἀπό πίσω του, βαδίζοντας ἐπάνω στά ἴχνη του και ζῶντας καθημερινῶς τά βιώματά του. Νά λέμε: “Ποῦ εὐρίσκομαι στό δρόμο τῆς αὐταπαρνήσεως; Ὁ Ἅγιος εὐρίσκεται ἐδῶ!... Ἐγώ ποῦ εὐρίσκομαι; Εἶμαι στόν δρόμο του; Τόν πλησιάζω λίγο-λίγο; Μήπως εὐρίσκομαι σέ λάθος δρόμο;”.

Γι’ αὐτό, κάθε γεγονός, πού διαβάζομε στήν ζωή ἑνός Ἁγίου, νά μᾶς ἀνάβη τόν πόθο νά τόν μιμηθοῦμε και νά πορευώμεθα ὀπισθεν αὐτοῦ. Νά τόν βλέπωμε ἐνώπιόν μας, γιά νά μᾶς ἐλκύη και νά μᾶς συγκινή πραγματικά. Γιατί, ἂν ἀπλῶς διαβάζομε τόν βίο του, δέν λέει τίποτε αὐτό. Νά πατήσουμε στά ἴχνη του τά ὀλοφώτεινα. Νά μετῶμε τόν ἑαυτό μας μέ τά μέτρα των Ἁγίων. Λοιπόν, γιά μέτρησε τόν ἑαυτό σου μέ τόν ἅγιο Δαμασκηνό, μέτρησέ τον μέ τήν ἁγία Μακρίνα... Ὅταν ἀντιμετρηθῆς μέ αὐτούς, ἀμέσως θά ταπεινωθῆς. Γι’ αὐτό χρειάζεται σύγκρισις μέ τούς Ἁγίους, γιά νά πιστεύσω ὅτι εἶμαι τίποτε. Καί τότε θά παρουσιασθῆς στόν Θεό και θά πῆς: “Θεέ μου, εἶμαι γυμνός, δέν ἔχω τίποτε... Μήπως νά μοῦ δώσης κι ἐμένα κανένα παλιό πανωφόρι... νά μέ ἐλεήσης;”.

Νά ζηλέψωμε, λοιπόν, τά ὠραῖα ἐνδύματα των Ἁγίων. Νά μᾶς σαγηνεύη ἡ ὠραιότης τῆς ἀγάπης τους. Νά μελετάμε: Τί ἐθυσίασαν; Τί ἔκαναν; Τί ἀγάπησαν; Τί περιεφρόνησαν; Κι ἔτσι θά ἀρχίσωμε νά εἰσερχώ-

μεθα σέ ἕναν ἄλλο χῶρο. Στόν χῶρο και στόν δρόμο πού προτρέχει ἡ ἀγάπη και ὀδηγεῖ στήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ».

* «...Εἶδα, λοιπόν, ὅτι ἡ ζωή μας εἶναι ἕνας ἀγῶνας, ἀλλά ἔχομε και συμπαραστάτας τούς φίλους μας, τούς Ἁγίους. Τελικά ἡ ζωή μας εἶναι ἕνα “κυνηγησίδι”, μία σκληρή ἀνάβασις. Καί χρειάζονται ὕψηλές θεωρίες γιά νά ἠμπορέσωμε νά κρατηθοῦμε... Νά θεολογοῦμε καλά τήν παρούσα ζωή, γιά νά ζήσωμε ἀπό τώρα τήν αἰωνιότητα».

* «Δέν ἐπιτρέπει ὁ Θεός νά ἰδοῦμε τό μέγεθος τῆς κακίας μας, γιά νά μήν ἀπελπισθοῦμε. Χωρίς τήν Χάρι, εἶμαστε κακοῦργοι, παληάνθρωποι. Ὅμως, τό ἄπειρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ μᾶς σκεπάζει και μᾶς παρηγορεῖ μέ συνεχεῖς Θεῖες παρακλήσεις. Οἱ διαστημικές πορεῖες και Θεοκοινωνίες δέν εἶναι ἰδικές μας. Εἶναι τοῦ Θεοῦ. Ἰδικές μας εἶναι μόνο οἱ ἁμαρτίες μας και τά ρεζιλίκια μας».

* «Σκέπτομαι συνεχῶς τούς Ἁγίους, πού ἔφυγαν στόν οὐρανό, και τούς αἰσθάνομαι ζωντανούς, γιατί εἶναι ζωντανοί οἱ ἄνθρωποι αὐτοί. Ἐφ’ ὅσον μᾶς συνδέει τό Πνεῦμα τῆς ζωῆς, τό Ἅγιον Πνεῦμα, ὁ Ἰδιος ὁ Θεός, εἶμαστε ἅπαντες ἐν τῇ ζωῇ και ἠμποροῦμε εὐκολα νά ἐπικοινωνοῦμε. Οἱ Ἅγιοι, ἐν Πνεύματι, ἀκούουν τίς προσευχές και τίς ἐπικλήσεις των πιστών και σπεύδουν εἰς βοήθειαν των προστρεχόντων εἰς αὐτούς μετά πίστεως».

Τό ἔτος 1976, στίς 6 Ὀκτωβρίου, ὁ Γέροντας Δαμασκηνός εἶχε μεταβῆ στά Μέγαρο γιά νά ἐξομολογήσῃ και ἐπέστρεψε στήν Μονή γύρω στά μεσάνυχτα. Δέν εἶχε πρόγραμμα νά λειτουργήσῃ τήν ἐπομένη. Τά

χαράματα, ὅμως, ἐνῶ ἀκόμη ἐκοιμόταν, ἔνωσε κάποιον νά τόν κτυπᾶ στόν ὦμο λέγοντας:

—Σήκω νά λειτουργήσης!

Ἦεκκληκτος ὁ Γέροντας ἐπετάχθηκε ἐπάνω καί ἐρώτησε:

—Ποιός εἶσαι ἐσύ; Τότε μία Θεία καί γλυκυτάτη φωνή τοῦ ἀπήντησε:

—Εἶμαι ὁ Βάκχος καί θέλω σήμερα νά λειτουργήσης!

ἮΟ Γέροντας, ἀπό τήν ἄφραστη ἀγαλλίασι πού αἰσθάνθηκε, ἀντελήφθη ὅτι ἐπρόκειτο γιά οὐράνια ἐπίσκεψι. Συγχρόνως ἀναρωτήθηκε ποιός ἮΑγιος ἐώρταζε τήν ἡμέρα ἐκείνη, ἀλλά δέν ἡμποροῦσε νά ἐνθυμηθῆ. ἮΑμέσως, κατέβηκε στόν Ναό, ὅπου ἤδη διαβαζόταν τό Μεσονυκτικό, καί ἐρώτησε τήν Γερόντισσα:

—Ποιός ἮΑγιος ἐορτάζει σήμερα;

—Οἱ ἮΑγιοι Σέργιος καί Βάκχος.

Τότε βαθιά συγκινημένος ἐτοιμάσθηκε νά λειτουργήσῃ! ἮΛειτουργία δέ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἔχει μείνει ἀξέχαστη σέ ὅλη τήν ἀδελφότητα. ἮΟ πατήρ Δαμασκηνός, ἀλλοιωμένος ἀπό τήν ἐπίσκεψι τοῦ ἮΑγίου, δυσκολευόταν νά προφέρῃ τίς ἐκφωνήσεις. ἮΦωνή του, σπασμένη ἀπό τήν κατάνυξι, μετέδιδε σέ ὅλο τό ἐκκλησίασμα τήν Χάρι πού εἶχε δεχθῆ. Ἦπαρουσία τῶν ἀγίων Μαρτύρων ἦταν σέ ὅλους αἰσθητή. ἮΑπό τότε οἱ δυό ἀθλοφόροι Μεγαλομάρτυρες ἔγιναν οἱ πλέον ἀγαπημένοι φίλοι καί προστάτες τοῦ Παπποῦ, ἀλλά καί ὅλης τῆς ἀδελφότητος.

* * *

* «...Τήν στιγμή τοῦ θανάτου νά τήν δεχθοῦμε ὡς τό πλέον εὐχάριστο γεγονός τῆς ζωῆς μας, ὡς πανευφρόσυνη ἐορτή· ὄχι ὡς θάνατο, πού θά μᾶς ἀποκόψῃ

ἀπό τήν ζωή, ἀλλ' ὡς ἐορτή πού θά μᾶς διαβιβάσῃ στήν Οὐράνια ὄχθη, στήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, μέσα στήν αἰωνιότητα».

* «ἮΌταν ὁ πνευματικός ἄνθρωπος ἐνωθῆ μέ τόν Θεό, θέλει πλέον νά ἀνεβῆ ὑψηλά, στόν Οὐρανό! Τί νά κάνῃ ἐδῶ πέρα νά μένη; Καί λαχταράει πολλές φορές νά ἀποθάνῃ, γιά νά ἰδῆ τήν ἮΑγάπη του!... Γι' αὐτό καί οἱ Μάρτυρες ἔτρεχαν στά σφαγεῖα... ἮἮθελαν νά πᾶνε σ' Αὐτόν, πού εἶναι ἡ Ζωή καί ἡ Αἰωνιότης».

* * *

«Ἦ γραμμή πού σᾶς ἐδώσαμε, μέ τήν Χάρι τοῦ Θεοῦ, εἶναι τῆς ἮΕκκλησίας».

* «ἮΕμεῖς ἴσως δέν ἡμποροῦμε νά ἀντιληφθοῦμε τί ρόλο παίζει τό Μοναστήρι μέσα στήν κοινωνία καί τί ἐπίδρασι ἀσκεῖ ὁ ἀγῶνας ὁ ἰδικός σας καί οἱ προσευχές σας στίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων... Εὐχομαι ὁ Θεός νά μᾶς φυλάξῃ καί νά διατηρηθῆ ἡ Μονή εἰς τούς αἰῶνας!... Τήν γραμμή, πού σᾶς ἐδώσαμε, νά ἔχετε πάντοτε· καί νά τήν συνεχίσουν καί οἱ ὑπόλοιποι γενεές χωρίς νά τήν χαλάσουν. Νά μὴν τολμήσῃ κανεῖς νά τραβῆξῃ τό σχοινί τῆς τράτας πρὸς ἄλλη κατεύθυνσι, διαφορετικῆ ἀπό τήν ἰδική μας. Γιατί στήν τράτα κρατάει ἕνας ἕκαστος τό σχοινί καί τραβᾶνε πρὸς τήν ἴδια κατεύθυνσι ὅλοι μαζί! ἮΑν κάποιος πέσῃ, σηκώνεται καί πάει πάλι μαζί μέ ὅλους. ἮΑν, ὅμως, τραβῆξῃ, ἔτσι... δίπλα τό σχοινί, τότε παρασύρει καί τούς ἄλλους καί πέφτουν ὅλοι κάτω. Κανεῖς δέν ἔχει εὐλογία νά τραβῆξῃ τό σχοινί πρὸς ἄλλη κατεύθυνσι καί νά γκρεμίσῃ τήν ἀδελφότητα... Καί θά δώσῃ λόγο στόν Θεό ὅποιος τολμήσῃ νά τό κάνῃ!.. Ξέρετε γιατί τό

λέω αὐτό; Γιατί δέν ἔχομε δικαίωμα νά καταστρέψωμε τό ἔργο τοῦ Θεοῦ, πού ὁ Ἰδιος μᾶς ἐτοίμασε.

Καί νά προσέξετε, παρακαλῶ πάρα πολύ!.. Διότι ὁ διάβολος ζητεῖ “ὡς λέων ὠρυόμενος” νά εἰσχωρήσῃ μέσα. Μήν ἐπιτρέψετε καθόλου σέ κανένα νά εἰσέλθῃ μέσα στό σπίτι σας. Οἱ γραμμές πού ἔχετε εἶναι ἰδικές σας καί εἶναι σωστές. Τίποτε ξένο νά μή δεχθῆτε. Ἡ γραμμή πού σᾶς ἐδώσαμε, μέ τήν Χάρι τοῦ Θεοῦ, εἶναι τῆς Ἐκκλησίας. Ὅ,τι σᾶς ὑποδείξαμε εἶναι καθαρῶς τῆς Ἐκκλησίας. Ὅποιος σᾶς ὑποδείξῃ ἄλλον τρόπον ζωῆς, νά μή τόν δεχθῆτε. Κατά τή γνώμη μου, εἶναι, τουλάχιστον, ἄχρηστος. Ὅποιοσδήποτε ἄλλος τρόπος θά σᾶς διασαλεύσῃ ἀμέσως. Τήν γραμμή πού ἔχετε, νά μή τήν χαλάσετε οὔτε νά τήν ἀλλάξετε. Καί σᾶς τά λέω αὐτά, γιατί ὁ θάνατός μου εἶναι κοντά... Οὔτως ἢ ἄλλως, ὅλοι θά ἀποθάνωμε· ἀλλά ἐμεῖς προηγούμεθα στόν θάνατο.

Λοιπόν, νά μή δεχθῆτε τίποτε πού θά διασαλεύσῃ τήν ζωή σας. Ὅ,τι ἔχετε δημιουργήσῃ, νά τό διαφυλάξετε. Σκέψεις εἶναι αὐτές; Ἔργα; Τρόπος ζωῆς; Συνήθειες καλές; Ἑορτοῦλες; Ἑορτές μεγάλες; Ὅ,τι ἔχετε, αὐτά νά τά κρατήσετε. Αὐτήν τήν εὐχή ἔχω, νά σᾶς πῶ ἐγώ. Καί νά εὐχεσθε καί γιά τήν ψυχή μας, νά βροῦμε παρρησία στόν Θεό ἢ Γερόντισσα καί ἐγώ».

